Biblioteca Centrală Regională Timişoara

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţămîntului

Organ al Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învăţămînt şi Cultura

Anul X, Nr. 464 — Vineri 28 martie 1958 — 4 pagini 25 bani

ODIHNĂ reconfortare

Elevii noştri intră peste cîteva zile în vacanţa de primăvară. Ei au la dispoziţie două săptămîni, în care îşi refac puterile pentru ultimul efort, pentru încheierea cu succes a anului şcolar.

Odihna elevilor cere o preocupare susţinută din partea cadrelor didactice, a secţiilor de învăţămînt ale sfaturilor populare şi din partea organelor U.T.M. Elevii trebuie să se bucure de o odihnă reală, bine organizată. Pe tot timpul vacanţei de primăvară şcolarii nu vor avea de pregătit mai multe teme decît se dau în mod obişnuit pe o zi în timpul cursurilor.

Cadrele didactice şi organizaţiile de pionieri şi U.T.M. pot organiza activităţi cultural-educative atrăgătoare în timpul vacanţei de primăvară. Astfel se pot organiza şezători, seri literare de satiră şi umor în cadrul cluburilor şi colţurilor roşii ale şcolilor, reuniuni tovărăşeşti, vizionări colective de piese de teatru, teatru de păpuşi şi filme.

Concursul „Să ne cunoaştem ţinutul natal" este deosebit de atrăgător, interesant şi instructiv. În cadrul lui se pot organiza excursii cu elevii în împrejurimi şi acţiuni de strîngere şi cunoaştere a folclorului. De asemenea, se pot organiza excursii pentru cunoaşterea patriei, vizite la întreprinderi, monumente şi locuri istorice, muzee, expoziţii, întîlniri cu muncitori, tehnicieni, ţărani colectivişti, scriitori, artişti, bătrîni din sate etc.

Vacanţa este un timp deosebit de prielnic pentru activitatea sportivă. Elevii şi pionierii iubesc jocurile şi sportul şi e bine să fie antrenaţi la cît mai multe acţiuni sportive, competiţii, concursuri, ştafete etc.

În cadrul variatelor activităţi de primăvară, elevii şi pionierii pot să cureţe şi să îngrijească plantele, să amenajeze terenuri de sport, să cureţe ulîţele satului, să îngrijească străzile oraşului în care locuiesc, să contribuie la sădirea de pomi fructiferi şi flori, ca nişte buni şi harnici gospodari. Se pot iniţia chiar întreceri „pentru cea mai frumoasă stradă", „pentru cel mai frumos sat" etc. De asemenea, copiii trebuie îndrumaţi să continue cu mai multă sîrguinţă acţiunea de strîngere a fierului vechi, a maculaturii nefolosibile şi alte acţiuni de interes obştesc.

Asemenea activităţi vor fi organizate în aşa fel încît elevii să fie ocupaţi doar cîteva jumătăţi de zi. Vacanţa trebuie să însemne pentru elevi în primul rînd destindere şi reconfortare fizică. Buna desfăşurare a activităţilor din vacanţă depinde de grija cu care sînt pregătite şi conduse acestea. Este important ca ele să aibă un caracter facultativ pentru elevi şi să-i atragă prin modul interesant în care se desfăşoară, prin conţinutul lor plăcut. De felul cum se vor odihni copiii depind în bună măsură rezultatele ultimului trimestru al acestui an şcolar.

Activitate culturală în Valea Jiului

Cadrele didactice de la şcolile de 7 ani din satele Văii Jiului desfăşoară o frumoasă activitate culturală în rîndul maselor populare. La şcolile din Vulcan şi din Aninoasa s-au organizat echipe artistice care au pregătit piese de teatru, cîntece şi dansuri, prezentînd programe în sălile de teatru ale multor localităţi miniere din Valea Jiului. Astfel, cadrele didactice din Vulcan, sub îndrumarea organizaţiilor sindicale de la şcolile cu limbile de predare română şi maghiară, au organizat un cor compus din 30 de persoane şi au pregătit peste 16 cîntece pe mai multe voci. Corul învăţătorilor şi echipa de teatru din această comună au participat la concursul pe raion şi regiune, corul obţinînd în faza regională premiul I, iar echipa de teatru premiul al II-lea.

Bine pregătit, corul învăţătorilor din Vulcan a dat mai multe reprezentaţii la Aninoasa, Petrila, Lonea şi Petroşani.

Echipa artistică a cadrelor didactice din Aninoasa a pregătit piesa de teatru „Gaţele" de A. Kiriţescu, cu care a dat mai multe reprezentaţii în Lupeni, Vulcan, Aninoasa şi alte localităţi din Valea Jiului.

Alături de cadrele didactice, la activitatea cultural-educativă participă şi părinţi ai elevilor. Oamenii muncii din satele Văii Jiului sprijină aceste acţiuni şi iau parte la manifestaţiile artistice organizate de cadrele didactice.

EMIL TETILEANU
Lupeni

ŞEDINŢA COLECTIVULUI DE CONDUCERE AL DETAŞAMENTULUI discută felul cum se pregătesc pentru lecţii pionierii şcolii elementare din comuna Comani, raionul Drăgăneşti.

Lecţii de istorie la muzeu

Se ştie că lecţiile de istorie sînt cu atît mai izbutite şi au rezultate cu atît mai bune cu cît se foloseşte un material intuitiv mai larg şi mai bogat. În acest scop se pot folosi cu succes nu numai tablouri, hărţi, planşe, fotografii sau diafilme, ci şi exponatele muzeelor, care au o puternică influenţă afectivă asupra elevilor.

Ne-au fost de un real sprijin în munca noastră, de pildă, vizitele cu elevii la Muzeul militar central din Bucureşti. Creat în scopul de a prezenta trecutul militar al poporului nostru, acest muzeu a devenit, prin lărgirea profilului său, un adevărat muzeu de istorie naţională. Piesele pe care le cuprinde înfăţişează trecutul istoric al poporului nostru din cele mai vechi timpuri şi pînă astăzi, reliefînd epocile importante ale luptelor sociale, politice şi militare. Ca un fir roşu străbate, prin toate materialele muzeului, lupta poporului împotriva cotropitorilor străini, lupta maselor populare pentru eliberare socială şi progres. Un loc important în tematica muzeului îl ocupă şi ajutorul primit în decursul istoriei noastre din partea poporului rus.

Bogăţia, diversitatea şi valoarea materialelor muzeului (arme, costume, uniforme militare, steaguri, lucrări de artă plastică, gravuri, hărţi, documente, grafice şi altele) pot folosi profesorului de istorie la realizarea unor bune lecţii introductive sau de comunicare, dar în special la lecţiile de recapitulare, în cadrul cărora se urmăreşte sistematizarea şi consolidarea cunoştinţelor elevilor.

Pentru exemplificare, vom arăta cum s-a desfăşurat la muzeu lecţia de recapitulare cu tema „Lupta Ţărilor Romîne împotriva stăpînirii otomane în sec. XVIII şi XIX. Războiul de la 1877 şi cucerirea independenţei Romîniei", ţinută cu elevii clasei a VII-a de la şcoala de 7 ani nr. 19 din Capitală. Precizăm că planul recapitulării a fost stabilit şi comunicat elevilor într-o oră de curs anterioară. Lecţia a început printr-o discuţie asupra situaţiei economice a Ţărilor Romîne în perioada domniilor fanariote. Tablourile, graficele, mărturiile contemporane văzute la muzeu i-au ajutat pe elevi să-şi dea seama mai bine de jaful turcesc în această perioadă. Prin întrebări, am subliniat în continuare că la începutul sec. XVIII turcii au desfiinţat armatele Ţărilor Romîne pentru a avea posibilitatea să intensifice şi mai mult exploatarea. Acest fapt a fost exemplificat prin graficul care înfăţişează situaţia armatelor romîne în timpul lui Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazu în comparaţie cu ceea ce mai rămăsese din armatele Ţărilor Romîne în veacul al XVIII-lea.

Ideea că războaiele duse de Rusia împotriva turcilor în secolele XVIII şi XIX au sprijinit în acelaşi timp şi eliberarea noastră de sub jugul otoman a fost ilustrată prin prezentarea cîtorva hărţi şi gravuri înfăţişînd luptele de la Turtucaia, Martineşti-Rîmnic, Focşani, precum şi a tabloului „Eliberarea Bucureştilor la 17 noiembrie 1769 de către armatele ruse şi voluntirii romîni sprijiniţi de poporul răsculat".

Elevii şi-au fixat apoi cunoştinţele despre răscoala poporului condusă de Tudor Vladimirescu în 1821 cercetînd schiţa ce înfăţişează drumul pandurilor pînă la Bucureşti. Înăbuşirea răscoalei de către turci le-a fost ilustrată prin stampa „Intrarea turcilor în Bucureşti".

Trecînd la perioada „Regulamentului organic", am insistat asupra uneia dintre măsurile însemnate luate de administraţia rusă, şi anume reînfiinţarea armatelor regulate ale Ţărilor Romîne, fapt foarte important pentru viitor în dobîndirea independenţei noastre naţionale. Acest moment a fost ilustrat prin fotografii care înfăţişează primele unităţi ale armatelor regulate romîneşti, regulamente militare, uniforme etc.

Trecînd la revoluţiile din 1848, ne-am oprit mai mult asupra personalităţii lui N. Bălcescu, cercetînd îndeaproape exponatele privitoare la viaţa şi lupta lui. Elevii au subliniat că Nicolae Bălcescu este figura cea mai reprezentativă a revoluţiei de la 1848, întruchipînd aspiraţiile de veacuri ale unui popor obidit.

Materialul muzeului în legătură cu Unirea Principatelor, cu reformele social-economice din timpul lui Cuza au contribuit la ilustrarea ideii că toate aceste reforme duceau la dezvoltarea capitalismului în ţara noastră. Cu acest prilej s-a precizat că această dezvoltare era frînată de lipsa de independenţă naţională.

Astfel am ajuns la capitolul „Războiul Rusiei şi Romîniei împotriva Turciei şi cucerirea independenţei noastre". Elevii au cercetat numeroase materiale în legătură cu desfăşurarea războiului, începînd de la convenţia romîno-rusă încheiată la Livadia, continuînd cu trecerea trupelor ruseşti prin ţară şi primirea entuziastă pe care le-a făcut-o populaţia la Ploeşti şi Bucureşti, cu lupta comună a ostaşilor romîni şi ruşi la Plevna etc. Fotografia ce reprezintă asaltul redutei Griviţa a dat posibilitate elevilor să releve curajul şi vitejia ostaşilor romîni, care ştiau că luptă într-un război drept, de eliberare. O altă fotografie, înfăţişînd predarea lui Osman Paşa, le-a permis să tragă concluzia că duşmanul, oricît de puternic ar fi, este învins cînd duce un război de cotropire. Vizionînd o fotografie care înfăţişează un convoi de care minate de ţărani spre cîmpul de operaţiuni, elevii au putut să-şi dea seama că greul războiului a fost dus de masele populare din rîndul cărora se recrutau nu numai soldaţii, ci şi birnicii, căraşii.

Am prezentat aci o lecţie de recapitulare a cunoştinţelor care a însemnat, în acelaşi timp, un puternic mijloc de educare patriotică. În desfăşurarea ei ne am străduit nu numai să subliniem principalele probleme din capitolele pe care le repetam, ci şi să influenţăm afectiv asupra elevilor, să dezvoltăm sentimentele lor de dragoste pentru patrie, admiraţia şi mîndria pentru trecutul de luptă al poporului.

Cîteva cuvinte despre metodica lecţiei. În cursul vizitei la muzeu atenţia elevilor poate fi distrasă de bogăţia exponatelor, de frumuseţea lor. Profesorul poate să se folosească de această calitate a lor şi să fixeze atenţia asupra obiectului care trebuie intuit, întrebuinţînd metoda conversaţiei. Conversaţia este menită nu numai să stimuleze atenţia elevilor, ci şi să le dezvolte dorinţa de a cunoaşte, spiritul de observaţie, priceperea de a deosebi principalul de secundar.

S-ar părea că lecţiile ţinute la muzeu îi supraîncarcă pe elevi. Nu trebuie să uităm, însă, că nu toate lecţiile se ţin la muzeu. Se ţin aici numai lecţiile cele mai importante şi, mai ales, lecţiile de recapitulare. Acestea, de fapt, uşurează munca elevilor, căci îi ajută să-şi reprezinte concret evenimentele trecutului şi astfel să le înţeleagă şi să le reţină mai uşor.

Prof. MARIA BANU
prof. AUREL MOLDOVEANU

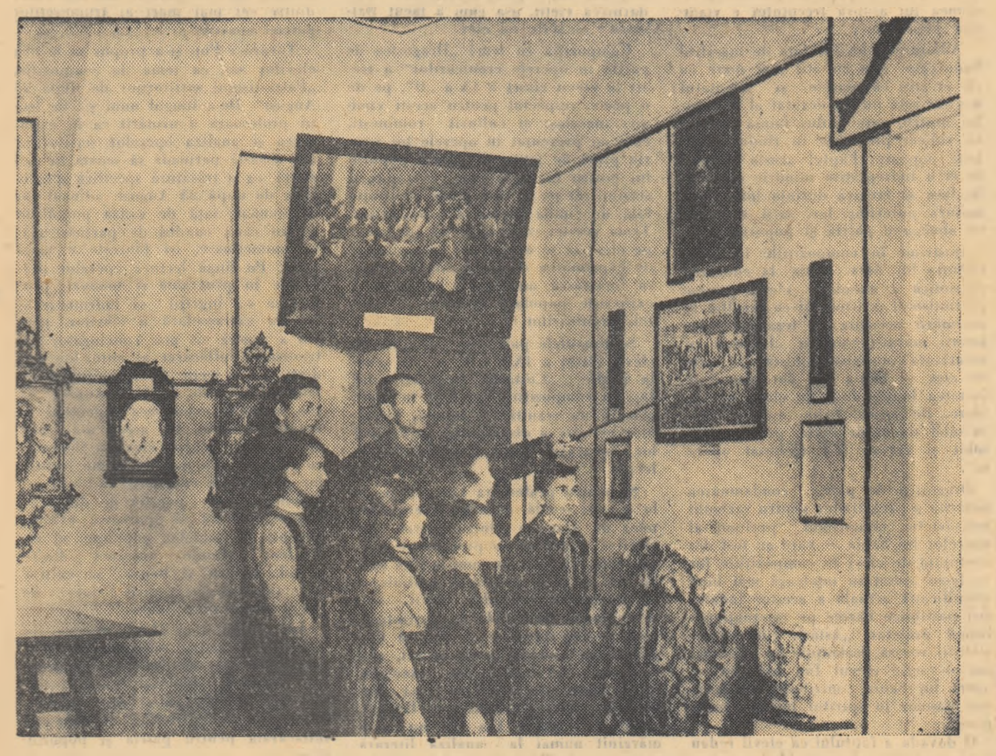

Elevii şcolii medii nr. 1 din Dej în vizită la muzeul raional.

In acest număr:

- *DE LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMINTULUI ŞI CULTURII*
- *O MAI BUNĂ PREGĂTIRE TUTUROR ELEVILOR*
- *ŞCOALA EGIPTEANĂ ÎN TRECUT ŞI AZI — de prof. univ. Stanciu Stoian*

O analiză utilă

SITUAŢIA LA ÎNVĂŢĂTURĂ

O recentă statistică privitoare la situaţia la învăţătura a elevilor din oraşul Galaţi a arătat că procentul elevilor nepromovaţi este mai mare decît în anul trecut. O astfel de situaţie impunea, fără îndoială, măsuri grabnice şi hotărîte. Tocmai de aceea cadrele didactice din Galaţi s-au adunat duminica trecută pentru a discuta împreună, în cadrul unei consfătuiri, cauzele acestei stări de lucruri şi căile care trebuie urmate pentru a o îndrepta.

UN REFERAT

Ca punct de plecare pentru lucrările consfătuirii s-a folosit — după cum se obişnuieşte — un referat. Deşi acest referat a fost alcătuit pe baza observaţiilor a două comisii de cadre didactice care au urmărit activitatea desfăşurată în mai multe şcoli pe o anumită perioadă de timp, deşi cei care l-au redactat s-au referit la aspecte diferite ale muncii şcolilor, el nu a fost de natura să dea consfătuirii un sprijin eficient. Acest lucru se datoreşte faptului că referatul nu a avut în permanenţa în vedere scopul pentru care a fost scris. De aceea, în loc să arate lipsurile din munca pedagogilor ai căror elevi sînt rămaşi în urmă la învăţătura, în loc să determine cauzele care au permis existenţa acestor lipsuri, referatul a cuprins o înşiruire de exemple de profesori şi învăţători care au obţinut rezultate bune în muncă, oprindu-se în treacăt asupra descrierii metodelor folosite de ei. Cele cîteva exemple negative şi cele cîteva afirmaţii vagi şi generale cu privire la lipsuri au fost prea sumare şi superficiale ca să constituie substanţa unei analize serioase şi de conţinut.

OPINII

Aceste deficienţe ale referatului au fost însă suplinite de discuţiile purtate de învăţători şi profesori.

Majoritatea celor care au luat cuvîntul au plecat tocmai de la ceea ce referatul nu a reuşit să cuprindă în rîndurile sale — definirea cauzelor rămînerii în urmă la învăţătură. Am putea împărţi diferitele opinii exprimate în această privinţă în două categorii diametral opuse. Prima categorie ar cuprinde pe cei care au explicat rămînerea în urmă la învăţătura exclusiv prin anumite „cauze obiective", „dificultăţi inerente" etc.

S-a spus, de pildă, că de rămînerea în urmă la învăţătură sînt vinovaţi numai părinţii copiilor, care de multe ori nu colaborează cu pedagogii şi le fac chiar greutăţi. Un învăţător era ferm convins că majoritatea elevilor rămaşi în urmă sînt afectaţi de diverse tulburări organice care-i împiedică să se ridice la nivelul colegilor. Alţii au considerat că vina o poartă în întregime programele şi manualele. A fost reluată şi cunoscuta acuzaţie în lanţ: profesorii de la clasele V—VII îi consideră vinovaţi de lipsurile în cunoştinţele elevilor pe învăţători, iar profesorii de la mediu pe cei de la clasele V-VII.

Vorbitorii din a doua categorie însă — care au constituit, de altfel, majoritatea — au pornit de la o poziţie justă. Ei au arătat că nici una din „cauzele obiective" nu poate fi ridicată la rangul de cauză principală — şi au demonstrat aceasta prin exemplul unor şcoli cu condiţii egale de muncă, dar care au totuşi rezultate diferite. După aceasta astfel să se precizeze cauzele adevărate şi profunde ale rămînerii în urmă la învăţătura. A reieşit, în ultima analiză, că deşi există o serie de greutăţi obiective, ele nu sînt totuşi de neînlăturat şi că cei de care depinde, în cele din urmă, nivelul la învăţătură al elevilor sînt cadrele didactice.

Pentru a argumenta această afirmaţie vom alege cîteva exemple scoase la iveală de discuţiile consfătuirii.

Am amintit mai sus părerea celor care considerau că vina principală a rămînerii în urmă la învăţătură a multor elevi o poartă părinţii lor. Luînd cuvîntul în legătură cu această problemă, tov. Uţa Alexiu, preşedinta comitetului sindical, a amintit acţiunea cadrelor didactice din comuna Cioara-Doiceşti, care desfăşoară o întensă muncă de culturalizare în rîndul părinţilor elevilor, reuşind să trezească în sufletele acestora dragostea pentru ştiinţă şi cultură. Incontestabil că o dată stabilită această premisă, părinţii îi sprijină pe cei care le educă fiii. E de la sine înţeles că acest sprijin nu-l vor obţine întotdeauna cei care nu au făcut tot ce trebuie pentru a-l avea.

O serie de pedagogi au arătat că nu sînt folosite depin toate posibilităţile create de introducerea elementelor de politehnizare, care ar putea contribui mult la ridicarea nivelului de cunoştinţe al elevilor. De pildă, învăţătorul Lupu Victor a amintit de faptul că într-o serie de şcoli din Galaţi loturile experimentale nu sînt decît nişte terenuri pustii, pe care nu se lucrează nimic. Vorbind despre utilitatea controlului asupra procesului de învăţămînt, acelaşi învăţător a arătat că şcoala la care lucrează nu a fost controlată în trei ani de zile decît de două ori. Bineînţeles că acolo unde se manifestă astfel de neglijenţe lucrurile nu merg întotdeauna bine.

Învăţătorul C. Bahrim arăta că, deşi în oraşul şi regiunea Galaţi sînt foarte multe monumente culturale şi istorice care ar putea contribui la dezvoltarea educaţiei patriotice a elevilor, la mobilizarea lor pentru însuşirea cunoştinţelor, aceste mijloace sînt foarte puţin folosite.

Tov. Laura Vasilescu a insistat în special asupra consecinţelor pe care le are folosirea necompetentă şi inecuitabilă a sistemului de notare. În acest sens a dat exemplul unui elev venit de la şcoala elementară din comuna Smulţi cu note mari, dar cu o pregătire necorespunzătoare. Indulgenţa pedagogului a avut în acest caz un efect cu totul negativ.

S-a arătat, de asemenea, că sînt cazuri în care profesorii şi învăţătorii îşi irosesc energia în neînţelegeri care le distrag atenţia de la procesul de învăţămînt. Astfel de neînţelegeri contribuie la obţinerea unor rezultate slabe, după cum contribuie şi reversul acestei situaţii — delicateţea prost înţeleasă — care-i determină pe unii profesori să aibă o atitudine de tolerare faţă de greşelile colegilor lor, în virtutea principiului „să nu creadă că am ceva cu ei".

Exemplele ar putea umple încă multe rînduri. Ele ar fi totuşi departe de a epuiza aspectele sub care se manifestă insuficienţa preocupărilor pentru ridicarea nivelului la învăţătură din partea acelor pedagogi ai căror elevi sînt rămaşi în urmă, deoarece aceste aspecte sînt foarte variate şi diferă de la caz la caz.

MĂSURI NECESARE

Iniţiativa cadrelor didactice din Galaţi de a se aduna într-o constatuire şi de a pune în discuţie problema rămînerii în urmă la învăţătură a fost necesară şi binevenită. Analizînd situaţia la învăţătura a elevilor, pedagogii au avut prilejul să-şi dea seama care sînt lipsurile din munca lor, care sînt cauzele rezultatelor slabe pe care le-au obţinut o parte din ei şi ce anume este de făcut pentru îndreptarea acestei situaţii.

S-a subliniat necesitatea de a se folosi mijloace variate de ajutorare a elevilor rămaşi în urmă, punîndu-se accent în primul rînd pe fixarea şi consolidarea cunoştinţelor predate în clasă, ca şi pe alegerea acelor teme şi exerciţii care îngăduie revenirea asupra cunoştinţelor predate anterior. A fost scoasă în evidenţă necesitatea de a se întări munca educativa, de a se acorda cea mai mare atenţie educaţiei patriotice a elevilor pentru a-i face să înţeleagă în adîncime importanţa îndatoririi de a învăţa, de a-şi însuşi cunoştinţe temeinice. De asemenea, s-a arătat că trebuie întărită legătura şcolilor cu familia prin vizite ale diriginţilor, învăţătorilor şi profesorilor la domiciliul elevilor, şedinţe cu părinţii etc.

Îndeosebi, s-a arătat că pregătirea elevilor depinde în primul rînd de pedagog, de propria lui pregătire pentru lecţii, de grija pe care o arată pentru ca toţi elevii lui să-şi însuşească temeinic cunoştinţele.

Mai este încă vreme ca, pînă la sfîrşitul anului şcolar, printr-o muncă sîrguincioasă şi susţinută, nivelul la învăţătură al elevilor să se ridice. Din atitudinea pe care au avut-o participanţii la consfătuire s-a văzut că există condiţiile şi resursele trebuincioase pentru realizarea acestui lucru.

OCTAVIAN BUZESCU

Schimb de experienţă între şcolile profesionale

Schimbul de experienţă între cadrele didactice din şcolile profesionale, tehnice şi tehnice de maiştri, prilejuind popularizarea şi generalizarea experienţei înaintate, contribuie în bună măsură la ridicarea continuă a nivelului activităţii din aceste şcoli.

Cabinetul metodic pentru învăţămîntul profesional şi tehnic din Bucureşti, care are în raza lui de activitate şcolile profesionale şi tehnice din 9 regiuni ale ţării, a organizat în acest an şcolar schimbul de experienţă între numeroase cercuri pedagogice ale şcolilor profesionale şi tehnice cum sînt, de pildă, cele din Ploeşti, Cîmpina, Bacău, Roman, Tecuci, Piteşti, Suceava, Iaşi etc. Obiectivul central al schimbului de experienţă a fost îmbunătăţirea instruirii practice a elevilor atît în atelierele-şcoală, cît şi în producţie. În adevăr, analiza desfăşurării unor lecţii de instruire practică ţinute în cursul anului şcolar trecut a scos în evidenţă, pe lîngă rezultate pozitive, şi o serie de lipsuri, ca de pildă necunoaşterea şi neaplicarea de către unii maiştri-instructori a sistemului ştiinţific de instruire pe operaţii complexe, o insuficientă preocupare pentru utilizarea documentaţiei în cadrul lecţiilor de instruire practică etc. Schimbul de experienţă organizat în acest an a avut ca scop tocmai găsirea căilor de înlăturare a acestor lipsuri.

Astfel, la schimbul de experienţă organizat la Ploeşti, maistrul-instructor Teodor Bogdan de la centrul şcolar petrol-chimie din acest oraş a arătat concret cum aplică sistemul de operaţii complexe, punînd accentul pe metoda demonstraţiei. La fel s-a desfăşurat schimbul de experienţă la Roman, unde maistrul-instructor Gheorghe Rotaru a ţinut o lecţie deschisă cu tema „Filetarea interioară", sau schimbul de experienţă de la Piteşti în cadrul căruia au fost demonstrate metodele maistrului-instructor Ion Milea.

Maistrul-instructor Ion Mihalache de la centrul şcolar petrol-chimie din Iaşi a arătat în cadrul unui schimb de experienţă cum desfăşoară instructajul de atelier la lăcătuşerie în condiţiile în care tehnologia meseriei respective nu se predă ca obiect special. El a predat cîteva cunoştinţe strict necesare privitoare la tehnologia meseriei şi apoi a trecut la demonstraţia practică a lecţiei respective.

Şi în alte domenii ale instruirii practice au fost abordate probleme importante. Profesorul inginer Elena Alexandriu a demonstrat concret, la schimbul de experienţă de la Cîmpina, metodele pe care le foloseşte la lecţiile de chimie în laborator. Demonstraţii asemănătoare au fost organizate şi la centrul şcolar petrol-chimie din Iaşi.

Nici instruirea practică în producţie nu a fost neglijată în cadrul schimbului de experienţă, punîndu-se accentul pe utilizarea de către ucenici a documentaţiei tehnice necesare. Astfel, la lecţia deschisă de instruire practică cu subiectul „Lucrări complexe de forjare" ţinută la anul III al şcolii de ucenici din Ploeşti, maistrul-instructor Dumitru Minea a alcătuit, cu ajutorul ucenicilor, fişa tehnologică respectivă, trecînd apoi la executarea lucrării. De asemenea, cu ocazia schimbului de experienţă dintre cercurile pedagogice din Oraşul Stalin şi Iaşi maistrul-instructor Dumitru Mihăilă a desfăşurat o bună lecţie de instruire practică la strungărie, utilizînd un bogat material didactic şi folosind desenul pe operaţii. Astfel de demonstraţii s-au făcut şi la Iaşi, Craiova etc.

Schimbul de experienţă a prilejuit şi popularizarea iniţiativei unor cadre didactice în ceea ce priveşte confec-

Ing. EDUARD CUPFER
directorul cabinetului metodic Bucureşti pent u învăţămîntul profesional şi tehnic

(Continuare în pag. 3-a)

DIN ACTIVITATEA ORGANELOR SINDICALE

Sprijin muncii instructiv-educative

Este bine cunoscut faptul că principala sarcină a organizațiilor sindicale din școli este aceea de a ajuta la buna desfășurare a procesului de învățămînt. Alături de conducerea școlilor, organele sindicale nou alese caută să asigure o cît mai bună instruire și educare a elevilor. Ele încurajează orice inițiativă pozitivă, menită să dezvolte elanul în muncă al învățătorilor și profesorilor pentru încheierea cu succes a anului școlar.

Edificator în această privință este exemplul unor organizații sindicale din școlile raionului Turnu Severin. Bunăoară, organizația sindicală de la școala medie nr. 1 se preocupă cu seriozitate de ajutorarea elevilor rămași în urmă la învățătură. Pentru ca orele de consultație organizate în acest scop să fie cît mai rodnice și să nu-i supraîncarce pe elevi, profesorii au fost îndrumați să analizeze la ce discipline se simte nevoia reală a orelor de consultații și să stabilească elevii care trebuie să vină la aceste ore. Organizația sindicală a școlii s-a îngrijit și de conținutul activității în aceste ore, îndrumînd pedagogii să se ocupe în mod diferențiat de elevi, ținînd seama de lipsurile specifice în pregătirea fiecăruia în parte.

O problemă dificilă o constituia la școala medie nr. 1 din Turnu Severin situația proastă la învățătură a elevilor din internat. Căutînd cauzele acestei situații, conducerea școlii și organizația sindicală au constatat că unii educatori de la internat nu se interesau suficient de felul cum învață elevii, iar alții nu erau suficient de pregătiți pentru munca educativă. Organizația sindicală din școală a sprijinit conducerea administrativă în măsurile luate pentru înlăturarea lipsurilor: educatorii de la internat au fost trimiși la un curs special inițiat pe întregul oraș; orele de meditație ale elevilor interni au început să fie supravegheate prin rotație de către profesori etc.

O deosebită grijă a manifestat organizația sindicală, sub îndrumarea organizației de partid din școală, pentru pregătirea fiilor de muncitori. În școală s-au organizat cursuri în vederea sprijinirii acestora pentru trecerea în școli de grad superior. Luînd legătură cu organizațiile sindicale din întreprinderile orașului, organizația sindicală a școlii a contribuit la organizarea unor asemenea cursuri și în cadrul întreprinderilor, pentru pregătirea tinerilor muncitori.

Preocupările organizației sindicale de la școala medie nr. 1 pentru bunul mers al procesului de învățămînt au stimulat și alte organizații sindicale să-și îmbunătățească activitatea. Un rol important în această privință îl au consfătuirile de muncă, care au căpătat în ultimul timp o mare extindere în școlile raionului. În cadrul lor se dezbat probleme legate de procesul de învățămînt se popularizează metode de muncă menite să stimuleze buna desfășurare a activității instructiv-educative. Astfel, cadrele didactice de la școlile din comunele Breznița-Ocol și Magheru au participat la o consfătuire de muncă în cadrul căreia s-au discutat metodele și procedeele de consolidare a cunoștințelor elevilor. Membrii organizației sindicale de bază din comuna Crăguiești se pregătesc pentru o consfătuire de muncă ce va avea loc în curînd și la care se va dezbate tema: „Activitatea cu elevii rămași în urmă la învățătură". Pentru extinderea rezultatelor bune obținute în activitatea didactică a unor pedagogi fruntași, organizațiile sindicale au inițiat desfășurarea unor lecții deschise, interasistențe etc.

De asemenea, calificarea și perfecționarea cadrelor didactice preocupă în mare măsură organele sindicale. De curînd, în cadrul comitetului raional sindical a fost inițiat un cabinet pedagogic unde cadrele didactice fruntașe dau consultații metodice, țin lecții pentru profesorii înscriși la cursurile de calificare sau în învățămîntul superior fără frecvență.

În urma alegerii noilor organe sindicale, activitatea sindicală din raionul Turnu Severin s-a înviorat. Se observă un interes viu al acestora pentru sprijinirea procesului de învățămînt.

Sînt însă și unele organizații sindicale care n-au reușit să ocupe locul care le revine în viața școlii, în îndeplinirea sarcinilor cu privire la dezvoltarea continuă a învățămîntului. Printre acestea se află organizațiile sindicale de bază de la școlile din comunele Schela, Cerneți, din satul Manu și altele. Pedagogii de la aceste școli au și ei realizări frumoase în procesul instructiv-educativ. Însă aceste realizări sînt roadele unei munci izolate, fără sprijinul efectiv al organizațiilor sindicale respective.

Este nevoie ca aceste organizații sindicale, ajutate de comitetul sindical raional, să treacă la forme noi, proprii, de organizare a muncii, să ia cele mai bune măsuri care să ducă la îmbunătățirea activității sindicale.

GH FLEANCU

Un cor cu tradiție

Corul cadrelor didactice din Craiova.

Formația corală a comitetului sindical raional al muncitorilor din învățămînt-Craiova a luat ființă în 1946. În prezent, formația numără 85 de persoane (cadre didactice, instructori superiori de pionieri, educatori, personal administrativ).

În decursul activității sale, corul cadrelor didactice din Craiova a participat la toate concursurile organizate între formațiile artistice sindicale, obținînd rezultate frumoase. De multe ori s-a calificat pentru locul I pe regiune, a primit diferite diplome, iar la cel de al IV-lea concurs al echipelor sindicale din 1956 a primit drapelul de cor fruntaș pe regiune.

Aceste rezultate se datoresc muncii perseverente depuse de coriști, repetițiilor făcute cu regularitate și strădaniilor dirijorilor care s-au succedat la conducerea corului (tov. M. Bîrcă, Petre Severin și Boris Chelaru).

Corul pedagogilor din Craiova a dat numeroase concerte cu prilejul zilelor festive, în cadrul campaniilor electorale etc. De asemenea, corul s-a deplasat de nenumărate ori în regiune, la unitățile socialiste agricole din comunele Segarcea, Traian, Gîrcov, Terpezița, Cotofenii din Față, Podari, Leamna etc. Numai în ultimul an formația corală a prezentat 39 de spectacole în oraș și în regiune: la casa deputatului, la teatrul de vară „23 August", la fabrica „Electroputere", la filarmonica „Oltenia", la centrele raionale Balș, Segarcea, Filiași etc.

În repertoriul corului figurează cîntece de masă, cîntece populare și prelucrări de folclor — dintre care multe specifice regiunii Craiova — cîntece sovietice, bucăți clasice etc.

La faza interregională a primului concurs artistic al formațiilor artistice de amatori ale muncitorilor din învățămînt, formația corală a pedagogilor din Craiova se prezintă cu un repertoriu variat, din care amintim piesele „Măreț pămînt al patriei iubite" de I. Chirculescu, „Foicic-a bobului" de Gh. Dumitrescu, „Răsunet de la Crișana" de I. Vidu, „Marș pentru partizanii păcii" de A. Stoia.

N. BURCEA

Colaborare între educatoare și învățători

Nu de mult, în cadrul cercului lor pedagogic, educatoarele din Sibiu au discutat cu învățătorii care predau la clasa I-a probleme privind stringerea legăturii dintre grădinițe și școlile elementare.

A avut loc mai întîi o lecție deschisă de citire, predată de tov. A. Sava, învățătoare la clasa I-a a școlii elementare nr. 13. În desfășurarea lecției de citire s-a apelat deseori la cunoștințele și deprinderile însușite de copii în grădiniță. Ca aplicare la lecție, a cărei temă a fost povestirea „Bunicuța și pisica", copiii au decupat o pisică folosind procedeul utilizat de ei în grădiniță. În continuare, educatoarea M. Mandravel de la grădinița „7 Noiembrie" a prezentat referatul „Cu ce deprinderi trebuie să plece copiii la școala elementară și cum le-am realizat la grupa mea". Referatul a fost bogat în exemple concrete. Pregătirea copiilor pentru școala elementară — s-a arătat în referat — trebuie să se bazeze pe metode care să contribuie la dezvoltarea fizică a copiilor, la menținerea sănătății lor și, în strînsă legătură cu aceasta, la formarea deprinderilor civilizate și de autodeservire, acestea constituind temelia educării disciplinei conștiente. Referatul a scos în evidență formele de activitate care-i deprind pe copii să observe, să gîndească și să se exprime corect. S-a arătat, spre exemplu, că activitățile obligatorii bine îndrumate îi deprind pe copiii din grupa mare cu o exprimare corectă și coherentă, ceea ce ușurează considerabil munca învățătorului.

În discuțiile duse pe marginea referatului, educatoarele și învățătorii au subliniat o serie întreagă de metode și de procedee care trebuie puse în aplicare în instituțiile preșcolare și în școli. Educatoarea V. Molnar a arătat rezultatele bune pe care le-a obținut prin vizitele făcute cu grupa mare la clasa I-a. Asistînd la o lecție de aritmetică la clasa I-a, copiii de la grădiniță au răspuns și ei la unele întrebări puse de învățătoare. Răspunsurile bune date de unii copii le-au mărit încrederea în puterile lor, le-au întărit dorința de a ajunge cît mai repede în clasa I-a. Învățătoarea A. Sava a arătat că, pentru a-i pregăti pe copii pentru școală, educatoarele trebuie să pună un accent deosebit pe exprimarea corectă a copiilor și pe desen, îndeosebi pe tehnica desenului. Dacă copiii știu din grădiniță cum să folosească hîrtia și creionul, aceasta le va ușura mult învățarea scrisului.

Ședința cercului pedagogic a fost plină de învățăminte. Ea a contribuit la stringerea legăturii între grădinițe și școli.

ELISABETA ȚARANU
Sibiu

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

Transferarea cadrelor didactice

Conform instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului și Culturii, transferările cadrelor didactice pentru anul școlar 1958-1959 se efectuează de către secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare regionale — numai în posturi sau catedre vacante. Sînt considerate vacante posturile și catedrele deținute prin cumul, cele ocupate de cadre necalificate și care nu sînt în curs de calificare, cele ce se pot constitui din ore de aceeași specialitate sau de specialități înrudite și care în prezent sînt deținute prin suplimentări de sarcini, posturile nou înființate sau eliberate prin transferare, îndepărtări din funcție, precum și din orice alte cauze (pensionări, decese, demisii etc.) ca și catedrele de la clasele V—VII ocupate de învățători care nu sînt în curs de calificare și pentru care există posibilitatea încadrării lor la clasele I—IV.

Cererile de transferare însoțite de acte doveditoare urmează a fi depuse la secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare raionale (orășenești) pînă la 10 aprilie a.c. Pentru a da posibilitate să se rezolve cît mai just cererile de transferare, ele trebuie să fie însoțite de o fișă care să cuprindă date cu privire la studiile solicitantului media la examenul de absolvire, specialitățile și clasele pentru care este atestat, vechimea în învățămînt, situația familiară etc.

Transferarea cadrelor didactice se poate face în ordinea următoarelor criterii:

a. apropiere de soț (soție) care este în producție și nu poate părăsi localitatea;

b. apropiere de părinți bătrîni sau bolnavi, incapabili de muncă, întreținuți de cel ce solicită transferarea;

c. în cazuri excepționale, pentru îngrijirea sănătății și numai pe baza unui certificat medical eliberat de o comisie medicală.

În fiecare din aceste cazuri, în condiții egale, au întîietate la transferare cei care au vechime mai mare în învățămînt. Se va ține, de asemenea, seama și de activitatea depusă de fiecare, ca și de notele obținute la cursurile de perfecționare.

Transferările se efectuează cu data de 1 septembrie după care nu se mai pot face nici un fel de mișcări de cadre didactice.

Reexaminări pentru cei care cer să fie reîncadrați în învățămînt

Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne cu privire la îmbunătățirea învățămîntului de cultură generală prevede că absolvenții institutelor de învățămînt superior, ai școlilor și ai institutelor pedagogice care din motive neîntemeiate nu se prezintă la locul de muncă ce li s-a repartizat și care în primii doi ani nu se angajează în învățămîntul de stat, precum și cadrele didactice care își părăsesc, din motive neîntemeiate, posturile sau catedrele încredințate mai mult de 2 ani, nu vor putea fi încadrați în învățămînt decît în urma unei reexaminări profesionale.

Ministerul Învățămîntului și Culturii a stabilit că în această situație se încadrează următoarele categorii de cadre didactice:

a) Absolvenții școlilor pedagogice și din învățămîntul superior care nu s-au prezentat la posturile unde au fost repartizați în termen de 2 ani de la repartizare.

b) Cadrele didactice care, fără motive, au părăsit posturile în care funcționau și au întrerupt activitatea didactică mai mult de 2 ani.

c) Cadrele didactice care au fost transferate legal în alte localități și care nu s-au prezentat la posturi, întrerupînd activitatea didactică mai mult de 2 ani.

De asemenea, nu vor putea fi numite în învățămînt decît în urma unei reexaminări profesionale și următoarele categorii de cadre didactice, care au o întrerupere în învățămînt mai mare de 2 ani:

a) Cadrele didactice care, fără a avea vîrsta de pensionare, au fost pensionate la cerere înainte de 1950 în baza legii nr. 746 din 22 septembrie 1946, dacă nu au depășit vîrsta de pensionare și dacă cer să reintre în învățămînt.

b) Cadrele didactice care au fost pensionate medical, în cazul cînd au o vechime sub 5 ani în învățămînt.

c) Cadrele didactice care au avut concediu fără plată mai mult de 2 ani.

d) Cadrele didactice care au fost scoase din învățămînt și care primesc aprobarea de reîncadrare în învățămînt.

Persoanele care au absolvit studiile înainte de 1948 și care nu au funcționat niciodată în învățămînt nu mai pot fi numite în învățămînt și în consecință nu vor fi admise la reexaminare profesională.

Persoanele care fac parte din toate aceste categorii și care au fost încadrate în învățămînt în anul școlar 1957/1958 vor fi considerate încadrate provizoriu pînă la susținerea probei de reexaminare profesională. Cei care se găsesc în această situație și nu se prezintă la reexaminarea profesională în termen de 1 an nu vor mai putea fi menținuți în învățămînt.

Potrivit instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului și Culturii, cei care revin la posturi după satisfacerea stagiului militar pot fi reîncadrați în învățămînt fără reexaminare profesională numai dacă au plecat în armată imediat după terminarea studiilor sau au plecat din învățămînt.

Cadrele didactice din categoriile stabilite au dreptul să se prezinte la reexaminarea profesională cel mult de 2 ori. Această reexaminare se va organiza în fiecare an, pentru învățători și educatoare pe centre regionale, iar pentru profesori la institutele interregionale de perfecționare a cadrelor didactice, după programele elaborate de Ministerul Învățămîntului și Culturii.

Examenul va consta din următoarele probe:

pentru educatoare: limba romînă (scris și oral), pedagogie preșcolară (oral), filozofie (oral), lecție practică la clasă.

pentru învățători: limba romînă (scris și oral), matematică (scris și oral), filozofie (oral), lecție practică la clasă.

pentru profesori: specialitatea principală (scris și oral), pedagogie (oral), filozofie (oral), lecție practică la clasă, lucrare de laborator la specialitatea care impune asemenea lucrări.

Educatoarele și învățătorii care solicită încadrarea la școlile cu alte limbi de predare decît limba romînă vor depune reexaminarea profesională la aceleași obiecte, dar numai oral, adăugîndu-se însă limba maternă scris și oral.

Cei care doresc să reintre în învățămînt și trebuie să se prezinte la reexaminarea profesională vor depune cereri de înscriere la sfaturile populare ale regiunilor în care doresc să funcționeze, între 1—31 ianuarie în fiecare an. Cererile vor fi însoțite de copii legalizate de pe actele de studii, copii de pe actele de funcționare în învățămînt, acte din care să reiasă motivele întreruperii activității didactice, situația materială, certificat de sănătate și autobiografie.

În mod excepțional în acest an cererile pentru reexaminarea profesională vor putea fi depuse la sfaturile populare regionale între 15—30 aprilie, urmînd ca reexaminarea să aibă loc după aceleași programe ca ale cursurilor de perfecționare, la datele ce se vor stabili.

Toți cei înscriși la reexaminarea profesională vor susține întîi lecțiile practice respective ce se vor organiza de secțiile regionale de învățămînt și cultură la care au depus cererile de înscriere. Lecțiile vor fi ținute în prezența unui colectiv de inspectori care vor consemna rezultatele într-un proces verbal ce se anexează la dosarul fiecărui candidat. Candidații care au primit cel puțin nota „6" la lecția practică au dreptul apoi să se prezinte la centrele respective de reexaminare pentru susținerea celorlalte probe. Cei care au obținut note mai mici de „6" nu au dreptul să se mai prezinte la celelalte probe, fiind considerați respinși.

Rezultatele reexaminării vor fi notate cu note de la 10 la 1. Se consideră că au reușit la reexaminarea profesională cei care n-au obținut nici o notă mai mică de „5" și au media generală cel puțin „6".

Cei reușiți vor putea fi numiți în învățămînt pe data de 1 septembrie în regiunile în care solicită încadrarea, numai în limita posturilor vacante și în interval de 2 ani de la prezentarea la reexaminarea profesională. O dată cu cererea de încadrare vor depune la sfatul popular regional respectiv și dovada că au reușit la reexaminarea profesională.

Dragostea de patrie oglindită în compozițiile elevilor

Predarea limbii și a literaturii romîne oferă profesorilor nenumărate prilejuri de educare a elevilor în spiritul dragostei nețărmurite pentru patrie, pentru poporul muncitor. Analiza unor opere literare, prezentarea unor pagini care cuprind exemple de eroism, de slujire a patriei, contribuie mult la dezvoltarea sentimentelor patriotice ale elevilor. Ceea ce lecțiile reușesc să întipărească bine în mintea elevilor se reflectă apoi și în ceea ce exprimă aceștia în scris, în compozițiile lor.

Profesorii de limba și literatura romînă de la școala medie „Costache Negruzzi" din Iași dau adesea elevilor lor, pentru compoziții, teme a căror tratare dezvoltă sentimentul de dragoste față de patrie. Ei nu se mulțumesc numai să aleagă și să indice elevilor temele, ci îi și pregătesc temeinic pentru aceasta în timpul lecțiilor, îndrumîndu-le lectura și făcîndu-i să înțeleagă în adîncime sensul operelor citite.

În stabilirea tematicii profesorii au avut în vedere să cuprindă manifestări variate ale dragostei de patrie reflectate în creațiile scriitorilor din diferite perioade ale istoriei literaturii noastre.

La clasa a X-a „B", bunăoară, li s-au dat elevilor pentru compoziții teme privind evocarea trecutului de luptă al poporului nostru în opera lui M. Sadoveanu, contribuția operei lui Alex. Sahia la educarea patriotică a maselor etc. Elevii clasei a IX-a „B" au alcătuit compoziții cu teme ca „Dragostea de patrie în operele cronicarilor", „Opera lui N. Bălcescu în slujba idealurilor revoluției de la 1848" și altele.

Tratînd astfel de teme, elevii au reușit să sublinieze în compozițiile lor caracterul profund patriotic al operelor lui Bălcescu, Sahia, Sadoveanu etc., să trăiască alături de scriitori și de eroii lor faptele care glorifică trecutul de luptă al poporului nostru, să urască pe cei ce l-au făcut să sufere.

„Operele lui M. Sadoveanu — scrie elevul Octavian Nanu — au o mare putere evocatoare. Citind o operă a sa, ai impresia că participi la acțiune. Parcă te vezi la Podul Înalt, printre oștenii Măriei Sale, alături de Onofrei și Samoilă, parcă participi la acțiunea fraților Potcoava". „Ceea ce ilustrează patriotismul profund al scriitorului — spune mai departe elevul — este fără îndoială faptul că în romanele sale istorice poporul este în centrul acțiunii. În bătăliile lui Ștefan cel Mare participă norodul, la lupta de la Podul Înalt vitejia oamenilor de rînd face ca oștile turcești să fie înfrînte". Elevul știe să distingă laturile esențiale ale patriotismului, își dă seama de semnificația adîncă a faptelor de glorie ale poporului nostru în luptele pe care le-a purtat în trecut împotriva cotropitorilor străini.

Profesorul i-a ajutat pe elevi să desprindă din opera marelui povestitor și viața de mizerie a maselor populare, umilirea și batjocorirea acestora de către boierime. Participînd afectiv la suferințele poporului impilat de clasele exploatatoare, elevii învață să prețuiască lupta pentru dreptate și libertate și să cinstească pe cei ce au stat în fruntea acestei lupte.

Subliniind simpatia și atașamentul profund al maestrului Sadoveanu pentru masele populare, elevii își manifestă — alături de scriitor — disprețul și ura împotriva boierilor și domnitorilor haini și hrăpăreți, asupritori ai poporului. Astfel, un elev scrie în lucrarea sa că marele nostru povestitor „înfățișează patriotismul poporului în contrast cu lipsa de patriotism a boierilor" și dă, între alte exemple, exemplul boierului Roman Barbă-Roșă din povestirea „Nicoară Potcoavă".

Ilustrînd măiestria cu care Sadoveanu redă aspecte din istoria zbuciumată a poporului nostru, elevii sezisează cele două laturi ale luptei poporului de-a lungul veacurilor: lupta pentru independență națională și lupta pentru libertate socială, împotriva tendinței „boierimii lacome" — cum se exprimă un elev — de a lua pămîntul țăranilor liberi. Ei dau drept exemple operele „Neamul Șoimăreștilor", „Zodia Cancerului", „Nicoara Potcoava", „Frații Jderi" etc.

Din paginile de glorie și măreție, ca și din cele de restriște ale trecutului de luptă al poporului nostru, elevii și-au întărit convingerea că masele populare făuresc cu adevărat istoria și către ele își îndreaptă ei întreaga lor admirație. „Opera în care M. Sadoveanu evocă trecutul nostru istoric — spune un elev — are un caracter profund popular, pentru că viziunea lui asupra trecutului e viziunea poporului".

Admirația elevilor față de maestrul Sadoveanu este cu atît mai mare cu cît ei știu că marele și talentatul scriitor este un fiu devotat al poporului nostru, care a dus faima țării și i-a ridicat prestigiul în rîndul celorlalte popoare. Faptul acesta trezește în ei o îndreptățită mîndrie națională, face să crească dorința lor ca, pe măsura puterilor lor, sa-și slujească cu abnegație patria și poporul.

Ilustrînd în compozițiile lor contribuția lui Alex. Sahia la educarea patriotică a maselor, elevii privesc patriotismul scriitorului ca rezultat al înarmării acestuia cu tezaurul învățăturii marxist-leniniste. „Înarmat cu învățătura marxist-leninistă — scrie un elev — Sahia și-a dat seama de justețea luptei duse de clasa muncitoare. De aceea, Sahia s-a apropiat în mod sincer de mase, pe care le-a iubit și cărora le-a închinat opera sa".

Dragostea de patrie, condamnarea hotărîtă a pregătirilor pentru războiul antisovietic, umanismul profund al operelor lui Sahia — care au fost desconturate de elevi în compozițiile lor — le-au ajutat să înțeleagă mai bine semnificația actuală a acestor îndatoriri patriotice bazate pe internaționalismul proletar. „Astăzi, cînd imperialiștii vor să dezlănțuie un nou război — scrie elevul Ion Ioachim — opera lui Sahia contribuie la educarea maselor în spiritul luptei pentru pace".

O dovadă a faptului că elevii redau în compoziții nu numai ideile și simțămintele patriotice ale autorilor studiați, ci și propriile lor idei și simțăminte, că înțeleg și trăiesc adînc faptele eroilor operelor analizate, o constituie și compozițiile cu tema „Opera lui N. Bălcescu în slujba idealurilor revoluției de la 1848". Elevii sînt pătrunși de admirație față de activitatea revoluționarului înflăcărat de la 1848, exemplul vieții lui devenind pentru ei un model de urmat: „Pentru libertatea și onoarea patriei nici o jertfă nu e prea mare, nici chiar dăruirea vieții, așa cum a făcut Bălcescu" — scrie un elev.

Compoziția cu tema „Dragostea de patrie în operele cronicarilor" a trezit la elevii clasei a IX-a „B", pe de o parte, respectul pentru acești vrednici înaintași ai culturii romînești, care au prezentat în operele lor istoria plină de fapte vitejești a poporului nostru în luptă cu cotropitorii străini, iar pe de altă parte admirația față de limba aleasă a cronicarilor. Tema acestei compoziții i-a îndemnat pe elevi să se ocupe mai îndeaproape de exprimarea cu limpezime a ideilor, să folosească multe din cuvintele și expresiile populare întîlnite în operele cronicarilor.

Sentimentele patriotice oglindite de elevii clasei a IX-a „B" de la școala medie „Costache Negruzzi" din Iași în compozițiile lor sînt în mare măsură un rezultat al muncii temeinice pe care a desfășurat-o profesorul lor, tovarășul Mihai Costandache, la lecții.

Și pentru profesoara Lucia Pop, de la aceeași școală, cultivarea sentimentelor de dragoste pentru patrie ale elevilor constituie o preocupare permanentă. Chiar și în compozițiile care nu au ca scop principal sublinierea patriotismului autorului, elevii scot în evidență elementele de patriotism, ceea ce înseamnă că ei știu să desprindă cu ușurință acest aspect, că-l urmăresc, că-l înțeleg. De exemplu, într-o compoziție avînd ca temă „Natura în opera lui Calistrat Hogaș", elevii din clasa a X-a „E" nu s-au mărginit numai la analiza literară propriu-zisă. Datorită priceperii cu care i-a îndrumat profesoara în studierea textelor, datorită faptului că i-a învățat să desprindă latura emotivă a acestora, elevii au văzut în frumusețea imaginilor folosite de autor, în admirabila descriere a munților noștri, a locurilor pe care el le-a vizitat, dragostea pentru frumusețile și bogățiile țării, pentru natura și oamenii ei. Impresionată de frumusețea imaginilor și descrierilor lui Hogaș, o elevă s-a exprimat astfel: „Hogaș este un patriot, un admirator dintre cei mai mari ai frumuseților patriei noastre".

Tovarășa Pop și-a propus să le dea elevilor săi, ca temă de compoziție, „Patriotismul scriitorilor de după 23 August". De-a lungul unui șir de lecții profesoara a urmărit ca în expunerea și analiza operelor scriitorilor din această perioadă să scoată în evidență, ca o trăsătură specifică scriitorilor de după 23 August, adîncul lor devotament față de cauza poporului nostru care, condus de partidul clasei muncitoare, își făurește o viață nouă. Pe lîngă lectura operelor prevăzute în programă și manual, profesoara s-a îngrijit să îndrumeze și lectura extrașcolară a elevilor, pentru a ilustra cît mai convingător patriotismul înflăcărat al autorilor studiați. La o lecție de recapitulare cu tema „Poezia de după 23 August" ea și-a orientat expunerea îndeosebi în această direcție. De aceea n-a fost de loc greu pentru elevi să ilustreze cu exemple din manual și din lectura lor particulară caracterul militant și mobilizator al poeziei de după 23 August, menită să sporească avîntul patriotic al maselor populare, să cimenteze trainic unitatea dintre partid, guvern și popor, să cultive devotamentul nețărmurit față de cauza clasei muncitoare.

Am spicuit doar cîteva aspecte ale dragostei de patrie reflectată în unele compoziții ale elevilor școlii medii „C. Negruzzi" din Iași. Compozițiile elevilor dovedesc că ei sînt pătrunși de sentimente patriotice, de dragoste înflăcărată pentru patria și poporul nostru.

Prof. ANTON VASILESCU

Ne scriu cititorii

Au trecut cinci luni

Cursurile de calificare cu durata de doi ani sînt pentru cadrele didactice un ajutor însemnat în ridicarea nivelului muncii lor în școală. Este firesc deci că, la fel cu numeroși alți pedagogi, m-am înscris și eu la aceste cursuri.

Din păcate însă, pentru noi, cei care depindem în această privință de Institutul interregional de perfecționare a cadrelor didactice din Iași, ajutorul necesar pentru buna desfășurare a cursurilor nu s-a făcut încă simțit. Deși au trecut peste cinci luni de la înscrierea la cursuri, nici pînă acum n-am primit programele pentru limba romînă, istorie, constituție, care trebuiau să ne vină de la Institutul interregional prin secțiile raionale de învățămînt.

Cred că trebuie să se rezolve cît mai neîntîrziat această problemă, pentru a ne putea pregăti din timp și sistematic în vederea examenelor.

RADU VICTOR
profesor la școala specială nr. 8, Galați

Inconsecvențe ortografice

Este incontestabil că actualele manuale școlare sînt superioare celor apărute în anii precedenți. Cu toate acestea în ele apar, în afară de o serie de alte greșeli, dese inconsecvențe ortografice. Astfel, în manualele de istorie și geografie pentru clasa a VI-a găsim „Capul Nord" și „capul Caliacra", sau „munții Carpați", „Munții Dinarici", „munții Sumatra", „Munții Metalici" etc. precum și „Imperiul Bizantin" și „Imperiul Sun".

Se pare că totuși actualul dicționar al limbii romîne nu oferă alternative...

MARIN ST. MARIN
comuna Eliza-Stoenești, raionul Urziceni

★

In manualul de limba romînă pentru clasa a VI-a, la textul „Mogîldea" există o inconsecvență care ne îngreuiază munca cu elevii. Se spune aici „în clasa II-a" și „pe banca VII-a" în loc de „a II-a" și „a VII-a". Nu cred că într-un text pentru clasa a VI-a era necesară respectarea ortografiei autorului, chiar dacă aceasta era așa.

EMILIAN I. POPESCU
profesor, comuna Bîrzava, raionul Lipova

O MAI BUNĂ PREGĂTIRE TUTUROR ELEVILOR

De vorbă cu pedagogi din Tîrgu Ocna

Recent, „Gazeta învățămîntului" a organizat o discuție cu cadrele didactice de la școala medie din Tîrgu Ocna pe tema asigurării unei bune pregătiri tuturor elevilor, discuție la care au participat și învățători de la școlile de 7 ani nr. 1 și nr. 2 din localitate. Scopul discuției era să scoată la lumină și să popularizeze metodele bune folosite în școlile respective pentru îndeplinirea acestei sarcini importante și cu atît mai actuale cu cît ne aflăm în ultimele luni de școală.

Problema a trezit un viu interes în mijlocul învățătorilor și profesorilor, deoarece li se cerea să prezinte date despre munca lor vie și în legătură cu o problemă care îi preocupă pe toți în mare măsură în momentul de față. Pedagogii au fost solicitați să vorbească despre experiența lor, să arate mijloacele pe care le folosesc acum, în cursul ultimului trimestru, pentru ajutorarea elevilor rămași în urmă la învățătură. Toți au luat cuvîntul. Fiecare avea de spus ceva, de împărtășit unele procedee specifice obiectului sau clasei la care lucrează.

A doua zi, discuțiile au continuat să se ducă în pauzele dintre lecții, la cancelarie. Profesorii care absentaseră în ajun, avînd ore la cursul seral, doreau să-și spună și ei părerea. Alții au revenit asupra discuțiilor purtate pentru a aduce unele completări sau a face unele precizări.

Procedeele profesorilor

Cauzele unor lipsuri în cunoștințele elevilor — după cum a arătat tov. NICOLAE BLAGOI, directorul școlii — sînt diferite: nivelul scăzut al unor lecții, lipsa deprinderilor de munca individuală a elevilor — în special a celor din clasele V—VII — controlul nesatisfăcător al muncii elevilor din partea părinților, insuficienta îndrumare a părinților de către diriginți și profesori. Ținînd seama de acestea, directorul intensifică în această perioadă controlul și îndrumarea profesorilor prin vizite la lecții urmate de discuții, se interesează mai îndeaproape de munca pedagogilor cu părinții. El cere tuturor profesorilor școlii să depună eforturi pentru a mobiliza la ședințe îndeosebi pe părinții elevilor slabi la învățătura, să-i convinga pe acești părinți să vină cît mai des pe la școala pentru a urmări evoluția copiilor lor. O atenție sporită se acordă la școala din Tîrgu Ocna, în această etapă, supravegherii și îndrumării elevilor din internat, ca și controlului elevilor care locuiesc la gazde.

Tovarășa ECATERINA PAUNESCU, diriginta clasei a V-a, a arătat mijloacele pe care le folosește pentru ajutorarea elevilor slabi: îndrumarea lor cu privire la procedeele de învățare la diferite obiecte, evidența și discutarea săptămînală a notelor, controlul respectării regimului zilnic acasă, convorbiri individuale cu părinții. Pentru cunoașterea lipsurilor specifice fiecărui elev, diriginta ține săptămînal ședințe cu profesorii clasei. Cu acest prilej se stabilesc și măsurile comune pentru combaterea lipsurilor cu caracter general, pentru coordonarea activității profesorilor, în scopul evitării supraîncărcării elevilor. În toată activitatea sa, diriginta se sprijină pe ajutorul organizației de pionieri, al cărei aport în ajutorarea elevilor capătă o deosebită însemnătate în această etapă.

Asemenea mijloace folosesc și alți diriginți. În plus, tovarășa ELENA SAMSON, diriginta la clasa a VI-a, a organizat în acest trimestru grupe de într-ajutorare la învățătură.

Pentru consolidarea cunoștințelor de matematică mai slab însușite în cursul anului, profesorul AUREL ZOTTA folosește în orele de aplicații exerciții și probleme-tip. Profesoara ANA BALIȚCHI acordă o atenție specială — îndeosebi în această perioadă — pregătirii minuțioase a fiecărei lecții în parte. Deosebit de importantă în pregătirea lecțiilor de matematică — consideră profesoara GEORGETA VIRNAV — este alegerea exercițiilor și problemelor, atît a celor folosite în clasă cît și a celor ce vor fi date ca teme pentru acasă.

La fizică și chimie, profesorii pun accentul pe folosirea materialului didactic, pe antrenarea elevilor la pregătirea și efectuarea experiențelor. Profesoara de chimie ELENA BREABAN a prevăzut în planul său de muncă pe acest trimestru întreg materialul didactic necesar experiențelor. La verificarea cunoștințelor, elevii montează aparatele și execută experiențele singuri. Pornind de la observația că elevii slabi au tendința să memoreze mecanic formulele, profesoara le cere să explice fiecare formulă în parte, ținînd seama de valența elementelor și de legile fundamentale ale chimiei.

Pentru a veni în ajutorul elevilor care întîmpină dificultăți la însușirea cunoștințelor la științele naturale, profesoara LIGIA ROȘCA schițează pe tablă, înainte de a trece la predare, planul lecției. Totodată, ea cere și elevilor să-și organizeze și să expună cunoștințele pe baza unui plan. În cazul lecțiilor mai grele (despre fotosinteză, de pildă) ea antrenează în fixarea cunoștințelor pe elevii buni. Tot pe aceștia îi ascultă apoi, în asemenea cazuri, în ora următoare, la verificarea cunoștințelor.

În consolidarea cunoștințelor de geografie, profesoara LUCIA LEPADATU folosește la lecție, în afara hărților, schițe colorate la tablă și albume cu fotografii. De asemenea, ea le cere elevilor — atît cu prilejul fixării cît și la verificarea cunoștințelor — să localizeze răspunsurile lor pe hartă.

La istorie, pe lîngă alte mijloace, profesorul ȘTEFAN MARINOIU acordă o importanță deosebită convorbirilor cu părinții, pe care îi îndrumează să intensifice în această perioadă supravegherea muncii individuale a elevilor.

Unul din procedeele indispensabile pentru lichidarea golurilor existente în cunoștințele elevilor este — după cum a arătat profesorul de limba română DAN PROTOPOPESCU — corectarea minuțioasă și discutarea cu fiecare elev în parte a caietelor de teme. (De fapt, acest procedeu este folosit de majoritatea profesorilor — de limba română, de matematici sau de limbi străine). Pe lîngă acestea, profesorul de limba română CONSTANTIN ZAPODEANU folosește și alt procedeu: pe baza greșelilor de ortografie și de exprimare în scris și oral ale elevilor, el dictează texte care cuprind greșelile corespunzătoare. Pentru consolidarea cunoștințelor de gramatică — îndeosebi la clasa a VII-a — profesorul NICOLAE BLAGOI, directorul școlii, recurge la analiza completă (morfologică și sintactică) a unor texte, prin care se asigură repetarea continuă a cunoștințelor predate în anii anteriori. Profesorul DUMITRU ZGAVÎRDICI întocmește și discută împreună cu elevii planul lucrărilor scrise date pentru acasă. La ascultare, el comunică întrebările, apoi le cere elevilor să dezvolte singuri subiectul.

Lipsurile principale pe care elevii slabi la învățătura le manifestă în limbile străine constau în sărăcia vocabularului și stăpînirea nesatisfăcătoare a formelor gramaticale proprii limbii respective. Pentru remedierea acestor lipsuri, profesoara de limba rusă ELENA SAMSON cere elevilor să folosească, atît la lecție cît și la temele pentru acasă, cuvintele nou învățate. La începutul fiecărei lecții ea verifică mai întîi în ce măsură elevii stăpînesc vocabularul. De asemenea, acordă o deosebită atenție studiului verbului cu particularitățile sale față de verbul în limba română, alege pentru exerciții texte care să cuprindă formele verbale studiate.

La limba franceză, profesoara MARIA ZAPODEANU cere elevilor din clasele a IX-a și a X-a să rezume și să povestească liber textele din manual, să formuleze scurte propoziții în care cuvintele să la diferite forme gramaticale. Acest procedeu îl folosește în special în studiul verbelor neregulate, a căror însușire este deosebit de importantă pentru cunoașterea limbii franceze.

În cadrul predării lecțiilor curente de limba latină, profesorul DAN PROTOPOPESCU urmărește și repetarea sistematică a materiei. Totodată, observînd că de regulă elevii rămași în urmă la limba latină nu stăpînesc suficient cunoștințele de limba română, el începe orice lecție nouă cu recapitularea, pe scurt, a capitolului respectiv din gramatica limbii române.

Problema combaterii rămînerii în urmă la învățătură se pune nu numai la clasele V—X, ci deopotrivă și la clasele I—IV. Învățătorul SIMION SCHIȚCU, care predă la clasa I-a a școlii de 7 ani nr. 1, a reușit să asigure o bună pregătire a majorității elevilor lui. Mai sînt totuși cîțiva elevi care întîmpina dificultăți la citire, au un vocabular sărac, nu stăpînesc tehnica celor patru operații aritmetice sau nu au reprezentări numerice precise. Acestora, învățătorul le cere să efectueze teme suplimentare corespunzătoare lipsurilor pe care le manifestă fiecare, le dă îndrumări amănunțite, le pune multe întrebări în timpul lecțiilor.

Deși nivelul general de cunoștințe al elevilor din clasa a III-a de la școala de 7 ani nr. 2 este satisfăcător, ei mai au încă unele lipsuri la ortografie (în special la folosirea liniarei), mai întîmpină greutăți în judecarea problemelor. În scopul consolidării cunoștințelor de ortografie, învățătorul CONSTANTIN PISLARU analizează împreună cu elevii texte conținînd dificultăți ortografice specifice. Pentru rezolvarea problemelor mai grele, care presupun 3—4 operații, el îi obișnuește pe elevi să reprezinte grafic problema, acolo unde este cazul, pentru a-și lămuri, prin reprezentări vizuale, raporturile cantitative existente între mărimi.

Părerea noastră

Am indicat mai sus numai cîteva din multiplele procedee pe care învățătorii și profesorii din Tîrgu Ocna le folosesc în etapa actuală pentru combaterea rămînerii în urmă la învățătură. Unele dintre ele au un caracter special, propriu obiectului respectiv, altele sînt folosite de majoritatea pedagogilor sau de pedagogii care predau obiecte înrudite. Ceea ce trebuie să reținem este că alegerea mijloacelor de îndreptare a situației la învățătură a pornit de la cunoașterea lipsurilor elevilor. Astfel, observînd că principala deficiență a elevilor rămași în urmă la geografie constă în lipsa deprinderii de a folosi harta, profesoara Lucia Lepadatu își orientează eforturile în acest sens. La limba română, dîndu-și seama că elevii din clasele ciclului mediu se descurcă mai greu în efectuarea unor lucrări cu caracter de sinteză, profesorul Dumitru Zgavîrdici caută să le formeze asemenea deprinderi prin întocmirea și discutarea planului fiecărei lucrări de acest gen. Exemplele se pot înmulți.

Un alt punct de plecare în aflarea mijloacelor adecvate pentru combaterea rămînerii în urmă la învățătură l-au constituit particularitățile obiectului de studiu.

La matematică sau la gramatică, unde însușirea și consolidarea cunoștințelor se sprijină în mare parte pe exerciții, profesorii acordă o deosebită însemnătate alegerii problemelor sau textelor pe care le vor folosi în clasă sau le vor da ca teme pentru acasă. Ținînd seama că însușirea unei limbi străine nu este posibilă fără cunoașterea cuvintelor care constituie materialul de construcție indispensabil pentru aplicarea regulilor de gramatică, profesorii care predau aceste obiecte pun accentul pe îmbogățirea vocabularului elevilor.

Trebuie subliniat, de asemenea, procedeul acelor profesori (de matematică, de limbă română și de limbi străine) care au înțeles că unul din principalele mijloace pentru ajutorarea elevilor rămași în urmă la învățătură îl constituie corectarea și discutarea temelor scrise.

La istorie — mai mult ca la alte obiecte — completarea cunoștințelor elevilor nu este posibilă fără un studiu temeinic acasă. De aceea procedează bine tovarășul profesor Ștefan Marinoiu care, prin convorbiri cu părinții, caută să obțină și sprijinul acestora.

Ținînd seama că formarea deprinderilor de exprimare corectă este sarcina tuturor profesorilor și nu numai a celor de limba romîna, credem că procedeul tovarășului profesor Zgavîrdici — de a cere elevilor să expuna liber cunoștințele pe o temă dată — trebuie generalizat. El trebuie folosit în special la clasele care se pregătesc pentru examenele de absolvire.

Dificultatea principală în combaterea rămînerii în urmă la învățătura în această perioadă a anului școlar constă în aceea că, în cadrul lecțiilor, căutînd să se asigure de predarea materiei curente, profesorul trebuie să ridice în același timp nivelul elevilor rămași în urmă, să revină asupra cunoștințelor predate anterior. Acest lucru este posibil — după cum au arătat tovarășele profesoare Ana Balițchi, Georgeta Virnav și alții — numai printr-o pregătire temeinică a lecției, prin alegerea atentă a acelor exerciții, texte sau probleme care, fiind corespunzătoare însușirii și consolidării cunoștințelor predate în lecția respectivă, să cuprindă și date legate de cunoștințele anterioare. Bineînțeles că în cadrul lecțiilor profesorul nu poate înlătura toate lipsurile existente în cunoștințele elevilor, ci numai pe cele care au un caracter general. Asupra lipsurilor proprii fiecărui elev în parte profesorii insistă în orele de consultații sau prin temele suplimentare.

Măsurile de îndreptare pe care pedagogii din Tîrgu Ocna și le-au propus și le aplică în cadrul acestui trimestru sînt, în cea mai mare parte, bine gîndite, fiind adecvate scopului urmărit. Trebuie să recunoaștem, însă, că unele procedee folosite de ei nu sînt dintre cele mai potrivite. Tovarășa Ligia Roșca, de pildă, a arătat că la lecțiile mai grele de științe naturale pune întrebări, cu prilejul fixării cunoștințelor, numai elevilor buni, care-i permit să facă fixarea într-un timp mai scurt. Tot pe elevii buni îi ascultă, în cazul unor asemenea lecții, la verificarea cunoștințelor în ora următoare. Este limpede că în felul acesta, ocolind greutățile în loc să le soluționăm, nu putem să-i ajutăm pe elevii rămași în urmă.

Tovarășa Elena Samson organizează în clasa la care este diriginta grupe de într-ajutorare, deși acest procedeu a fost de mult părăsit, dovedindu-se a fi ineficace. Într-adevăr, grupele de într-ajutorare nu numai că duc la supraîncărcarea elevilor buni, dar nu constituie un sprijin nici pentru elevii rămași în urmă. Ba, în unele cazuri, cînd colaborarea dintre elevii buni și cei slabi se reduce la simpla copiere a temelor, ajutorul se transformă în deserviciu. Oricum, dacă pentru transmiterea cunoștințelor este nevoie de îndrumarea directă a profesorului, atunci cu atît mai mult se impune competența — pe care nu o poate avea decît pedagogul — în lichidarea lipsurilor elevilor slabi la învățătura.

Rolul părinților în înlăturarea rămînerii în urmă la învățătură — așa cum a subliniat tovarășul director Nicolae Blagoi — capătă o deosebită importanță în cursul ultimului trimestru. În această perioadă elevii rămași în urmă trebuie să îmbine, în munca lor individuală, pregătirea lecțiilor curente cu repetarea unor cunoștințe mai slab însușite anterior. De aceea, munca lor de acasă trebuie mai bine organizată și supravegheată mai îndeaproape. Este cunoscut, însă, că adesea tocmai părinții elevilor slabi la învățătură se interesează mai puțin de situația copiilor lor. Măsura luată de conducerea școlii — de a folosi toate căile pentru mobilizarea și îndrumarea în special a acestor părinți — este foarte utilă. Foarte bine s-a orientat conducerea școlii și atunci cînd a stabilit că în această direcție accentul trebuie pus pe convorbirile individuale cu părinții. În care scop sînt antrenați nu numai diriginții, ci și ceilalți profesori.

Sublinierea rolului pe care trebuie să-l aibă părinții în ajutorarea elevilor slabi nu trebuie să ne ducă însă, în nici un caz, la ideea — împărtășită de unii pedagogi din diferite școli — că principala cauză (dacă nu unica) a rămînerii în urmă la învățătură o constituie dezinteresul părinților sau al elevilor. Dacă ar fi greșit să reducem ansamblul cauzelor care determină nivelul scăzut de cunoștințe al unor elevi la lipsa de pregătire și de interes a pedagogilor, tot atît de greșit este să punem lipsurile elevilor exclusiv pe seama părinților.

Rămînerea în urmă la învățătură se datorește unor lipsuri diferite — aparținînd profesorilor, elevilor înșiși sau părinților, supraîncărcării unor programe și manuale etc. Un lucru de care trebuie să fim conștienți (și pe care pedagogii din Tîrgu Ocna au dovedit că l-au înțeles) este tocmai faptul că — în tot cursul anului, dar mai ales în etapa aceasta — ridicarea nivelului elevilor rămași în urmă la învățătură este posibilă mai ales prin efortul învățătorilor și profesorilor care, prin interesul și priceperea lor, pot activiza atît pe elevi cît și pe părinți.

I. AXENTE

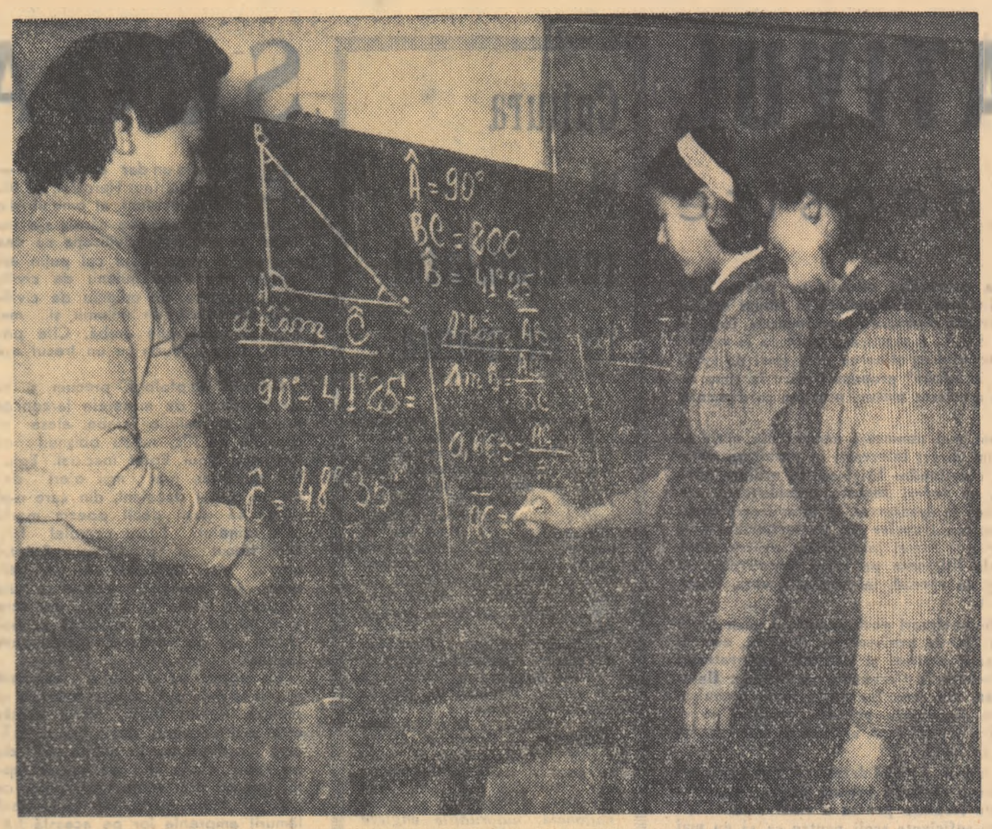

În ora de geometrie, la școala de 7 ani nr. 157 din București.

Pe drumul politehnizării învățămîntului

S-a îmbogățit materialul didactic

La sfîrșitul anului școlar trecut, cei doi profesori-maiștri de la școala medie nr. 10 din Capitală au luat inițiativa ca, în cadrul activităților practice de atelier, să execute diferite piese și aparate pentru laboratorul școlii. Luînd apoi legătura cu profesoarele de fizică din școală, pentru a se informa ce nevoi are laboratorul, și-au întocmit un plan de lucru, ținînd bineînțeles seama de cerințele programei. În timpul vacanței de vară și-au procurat materialele necesare, iar o dată cu începerea noului an școlar au pornit la treabă.

În cadrul lucrărilor practice de tîmplărie elevii claselor a V-a au executat pentru laboratorul școlii 10 planuri înclinate. Profesorul-maistru a ales, împreună cu elevii, materialul. După ce s-a făcut trasarea (măsurarea) acestuia, s-a trecut la lucrarea manuală a lemnului. Pentru a executa planul înclinat, elevii au efectuat o serie de operații ca tăierea cu ferăstrăul, rîndeluirea suprafețelor, îmbinarea pieselor componente prin cuie și șuruburi pentru lemn etc. Apoi, după ce s-au executat montarea și finisarea, aparatele au fost vopsite.

Tot în cadrul lucrărilor de tîmplărie elevii claselor a V-a au executat pentru laboratorul școlii 10 cadre pentru scripeți.

Programa de lucrări practice pentru clasa a VII-a prevede tema „Lucrări complexe de lăcătușerie" (18 ore). În cadrul acestei teme elevii au executat 12 suporturi (dulii) pentru becuri mici de 4 volți, folosite în laboratorul de fizică pentru legarea în serie și în paralel a lămpilor. Executarea din plăci izolate de pertinax și tablă de cupru a acestor suporturi a inclus majoritatea operațiilor de lăcătușerie. Elevii au efectuat trasarea materialului, tăierea cu dalta și foarfeca, tăierea cu ferăstrăul pentru metale, îndoirea, găurirea și montarea prin nituire.

Tot în atelierul de lăcătușerie, elevii claselor a VIII-a au confecționat lame bimetalice care se folosesc în laborator pentru a demonstra dilatarea metalelor. Cele două lame, una de fier și una de cupru, legate din loc în loc prin nituri, sînt fixate pe un suport. Paralel cu ele, la o distanță de cîțiva centimetri, este fixată o bară de oțel.

Sub îndrumarea profesorului-maistru elevii clasei a VIII-a au mai executat pentru laboratorul școlii un arc electric. În acest trimestru elevii clasei a VII-a vor executa în cadrul temei „Lucrări practice aplicate la efectul caloric al curentului electric" 10 fierbătoare electrice și cinci lămpi de iluminat cu mai multe brațe. Fierbătoarele vor fi folosite atît în laboratorul școlii, cît și în cele două ateliere, pentru topirea cleiului, pentru înfierbîntarea metalelor etc. În prezent, în atelierul de lăcătușerie se lucrează un transformator necesar la construirea unei băi pentru nichelarea unor piese executate de elevi. De pildă, pentru a avea un aspect atrăgător, brațele lămpilor de iluminat pe care le lucrează elevii clasei a VII-a vor fi nichelate.

În atelierele școlii s-au executat, pe lîngă aparate de laborator, și unele obiecte de uz gospodăresc. De exemplu, în cadrul lucrărilor de lăcătușerie la clasa a VI-a s-au executat pentru școală 50 de tărașe. S-a desenat mai întîi schița, s-au ales materialele (tablă, nituri, cositor pentru lipit), s-a efectuat trasarea și s-a trecut apoi la executarea tărașului. Și de data aceasta elevii au efectuat o serie de operațiuni: au tăiat tabla cu ferăstrăul și cu foarfeca, au confecționat niturile pentru prinderea mînerului de tăraș, au făcut găurile necesare montării mînerului cu ajutorul niturilor. În cadrul operației de pilire elevii au executat, dintr-o tablă mai groasă mînerele tărașelor. La sfîrșit au efectuat operațiile de finisare și vopsire.

Organizînd-și bine activitatea, cei doi profesori-maiștri de la școala medie nr. 10, tovarășii Constantin Edu și Arsenie Cămăraș, au îmbogățit laboratorul școlii cu aparate noi, pe care profesorii de fizică le folosesc în lucrările frontale de laborator. Ei au respectat în același timp, cu strictețe, cerințele programei, i-au înarmat pe elevi cu deprinderi de muncă practică.

V. RADU

Schimb de experiență
între școlile profesionale

(Urmare din pag. 1-a)

tionarea materialului didactic. De pildă, a fost popularizată activitatea în această direcție a prof. ing. Gh. Susan, de la centrul școlar agricol din Tecuci, care a confecționat, cu ajutorul elevilor, numeroase planșe, mostre și mulaje, precum și a tov. Gheorghe Ionel, directorul școlii de meserii din Suceava, care a antrenat colectivul cadrelor didactice la confecționarea unor diafilme, diapozitive etc. ce se utilizează cu succes în cadrul lecțiilor din școală.

Numeroase școli au amenajat cabinete de tehnologie, de educație politică etc. care îmbunătățesc o mai bună pregătire a elevilor. Așa au procedat, de exemplu, școala de meserii din Ploești, centrele școlare de petrol-chimie din Cîmpina și Ploești, școala profesională a întreprinderii „Electroputere" din Craiova, centrul școlar agricol din Roman, școala tehnică veterinară din București etc.

Merită de asemenea a fi scoasă în evidență preocuparea unor școli pentru organizarea unor cabinete în cadrul cărora sînt expuse diferite materiale metodice de un real folos pentru cadrele didactice. Astfel de cabinete au fost organizate la școala tehnică de comerț din Craiova, la centrul școlar petrol-chimie—Ploești, la centrul școlar petrol-chimie — Cîmpina și altele.

Popularizarea metodelor înaintate de muncă în producție în special în sectorul industriei grele a constituit, de asemenea, un obiectiv principal al schimbului de experiență între școlile profesionale și tehnice. S-a popularizat astfel metoda Voroșin cu privire la organizarea locului de muncă, metoda Kolesov cu privire la strunjirea intensivă a metalelor etc.

Cu prilejul schimbului de experiență cadrele didactice au vizitat numeroase întreprinderi fruntașe, ceea ce a contribuit în mod efectiv la îmbogățirea cunoștințelor lor tehnico-științifice. Astfel, s-au făcut vizite la uzinele „Steagul Roșu" din Orașul Stalin, la fabrica de rulmenți din Moldova, la laminorul de la Roman, la fabrica de antibiotice din Iași.

Schimbul de experiență între cercurile pedagogice din școlile profesionale și tehnice a scos în evidență importanța colaborării între maiștrii instructori și profesorii de tehnologia meseriei și au demonstrat în mod concret că profesorii, inginerii și tehnicienii din producție, atunci cînd se pregătesc serios pentru lecții, aduc un aport important la pregătirea noilor cadre de muncitori calificați.

În general, schimbul de experiență organizat pînă acum a fost mănos. Socotim că pentru a obține rezultate și mai bune, este necesar ca programul întîlnirilor dintre cercurile pedagogice să nu fie prea încărcat. S-a dovedit că organizarea schimbului de experiență pe ramură economică este cea mai eficace; de aceea, în viitor trebuie folosit, cu precădere, acest sistem de organizare.

COMENTARII

„O supraîncărcare ce nu se vede"...

Așa își intitulă scriscarea sa către redacție un corespondent din comuna Ripiceni, raionul Trușești, regiunea Suceava. Noi am spune însă că această supraîncărcare „se vede" și, în special, „se simte". O simt cei care trebuie s-o ducă în spate. N-o văd și n-o simt însă unii lucrători de la sfatul popular comunal Ripiceni, de la secția de învățămînt și cultură din Trușești și alții.

Se vede treaba că cei din partea cărora se exercită această supraîncărcare fie că au citit numai pînă la jumătate recentele instrucțiuni ale ministerului cu privire la înlăturarea supraîncărcării elevilor și cadrelor didactice, fie că și-au zis: „Dacă ministerul a scutit cadrele didactice de unele obligații (pentru a se putea pregăti mai temeinic pentru lecții), înseamnă că le rămîne prea mult timp liber și n-ar fi rău să-l folosim". Și au început să-l folosească cu vîrf și îndesat, cum zice o vorba omenească.

De altfel, după cît se pare, cei de la sfatul popular al comunei Ripiceni sînt oameni ordonați, cărora le place să organizeze rațional timpul subordonaților lor. Îți dai seama de acest lucru fie și numai dacă analizezi programul unei singure săptămîni, după cum ne scria corespondentul nostru. Bineînțeles că acest program se desfășoară după orele de curs. Iată ce scria în „jurnalul" acestui corespondent:

Luni. Am ținut lecții la cercurile agrozootehnice și am efectuat lucrări privind recensămîntul animalelor.

Marți. Am fost solicitați pentru a sprijini adunarea generală a întovărășirii din comună, care s-a ținut la școală.

Miercuri. Am participat (împreună cu colegii) la analiza muncii culturale din comună, organizată de sfatul popular. Am stat în ședință de la ora 17 pînă la ora 22.

Joi. Seară culturală, la care au trebuit să participe și cadrele didactice.

Vineri. Am luat parte la repetițiile corului căminului cultural, la care sînt obligate să participe și cadrele didactice.

Simbătă. Am participat la repetiția piesei de teatru ce se pregătește la căminul cultural.

Duminică. Ședințe cu părinții elevilor pe clase

Să nu credeți că programul s-a epuizat cu cele de mai sus. Au mai rămas și alte activități neîncadrate în program, din lipsă de timp: lecții la cercurile agrozootehnice, articole la gazeta de stradă și multe alte treburi la care cadrele didactice sînt solicitate de către sfatul popular comunal. Apoi nu uitați că învățătorii și profesorii din Ripiceni mai au și alte obligații în afară de clasă: să participe la activitatea metodică, să întocmească lucrări și referate, să-i viziteze pe elevi la domiciliu, să corecteze lucrările acestora, nemaivorbind de pregătirea pentru lecții.

Este evident că pedagogii din Ripiceni nu se pot plînge de lipsă de ocupație. Se pot plînge însă de lipsă de timp. Se vede treaba că cei ce le-au repartizat atîtea sarcini au uitat să le repartizeze și timpul necesar pentru îndeplinirea lor, întrucît cel pe care îl au la dispoziție nu este suficient.

Credem că e cazul ca tovarășii de la sfatul popular al comunei Ripiceni să se gîndească dacă un singur om poate îndeplini atîtea munci și dacă acestea nu sînt în detrimentul sarcinii lui principale, aceea de a-i pregăti pe elevi cît mai temeinic. Unele dintre aceste munci, ca de pildă organizarea și mobilizarea membrilor la adunarea generală a întovărășirii, puteau să fie îndeplinite foarte bine și de alți salariați din comună. De asemenea, se putea face și o repartizare mai justă a tuturor celorlalte munci, în așa fel ca fiecărui învățător sau profesor să-i revină numai anumite sarcini în activitatea cultural-obștească, pentru ca să-i rămînă timp și pentru îndeplinirea obligațiilor sale principale.

Ar fi bine ca tovarășii de la sfatul popular Ripiceni să studieze mai temeinic H.C.M. Nr. 387 din 1956 și să repartizeze cadrelor didactice sarcini culturale care pot fi aduse la îndeplinire în limita mediei de șase ore pe săptămînă.

COSTIN M.

Un început bun

Activitatea unei școli de meserii

Pentru a se da absolvenților școlilor de 7 ani din regiune posibilitatea de a se califica în meserii necesare deservirii populației locale, la începutul acestui an școlar școala profesională din Pitești a fost transformată în școală de meserii. Pe lîngă cele patru secții existente în vechea școală, în acest an a mai fost creată o nouă secție, de croitorie-lenjerie. Avînd un profil mai larg, care cuprinde un număr mare de meserii, școala din Pitești va putea să devină în scurtă vreme unitate productivă de sine stătătoare.

În vederea creării unor condiții cît mai bune de muncă și de cazare pentru ucenici, organele locale ale puterii de stat au repartizat noii școli de meserii un local corespunzător. O atenție deosebită s-a acordat amenajării și utilării atelierelor școlii. Așa, de pildă, pentru pregătirea lăcătușilor-mecanici s-a amenajat un atelier cu 30 de locuri de muncă, cu secții-anexe moderne de sudură electrică și autogenă, forje, strunguri etc. Pentru pregătirea viitorilor tîmplari s-a amenajat un atelier cu 60 locuri de muncă, iar pentru secția de croitorie-lenjerie, nou creată, s-a amenajat un salon cu 20 de locuri de muncă.

Elevii școlii de meserii din Pitești își însușesc cunoștințe temeinice, care-i vor ajuta să fie meseriași destoinici. Astfel, cei ce se pregătesc să devină lăcătuși-mecanici, instalatori tehnico-sanitari etc. învață discipline ca mecanica, organe de mașini, electrotehnica. Pentru viitorii croitori s-a introdus obiectul „întreținerea și repararea mașinilor de cusut", iar la secția de confecții pentru femei și copii s-au introdus disciplinele „lenjeria" și „gospodăria".

În vederea instruirii practice, elevii școlii au fost repartizați pe ateliere și secții productive, potrivit meseriilor pentru care se pregătesc. În organizarea activităților practice maiștrii-instructori folosesc sistemul operațiilor complexe.

Cadrele didactice se străduiesc să-i deprindă pe elevi să controleze procesul tehnologic legat de fiecare etapă a muncii, astfel ca în toate secțiile piesele componente ale unui subansamblu sau ansamblu să fie montate fără o nouă rectificare. Ucenicii sînt îndrumați îndeaproape în ceea ce privește executarea corectă a operațiunilor. Caietele de practică în care ei execută schițele pieselor și își notează zilnic observațiile în legătură cu activitatea de ateliere sînt controlate regulat de către maiștrii-instructori.

Paralel cu instruirea practică a elevilor, cadrele didactice de la școala de meserii din Pitești urmăresc cu atenție îndeplinirea planului de producție. În cadrul activităților practice ucenicii execută un mare număr de comenzi. Așa, de pildă, ei au executat bancuri pentru înzestrarea atelierelor unor școli din regiune, au confecționat peste 500 de bănci școlare, table și catedre, precum și mobilier pentru institutele de învățămînt superior din Cluj și Iași și pentru unele grădinițe de copii.

Dorind să sprijine procesul de politehnizare în școlile de cultură generală, cadrele didactice și ucenicii școlii de meserii din Pitești vor confecționa, din economiile realizate la materiale, 10 truse de scule pentru lăcătușerie și tîmplărie, pe care le vor pune la dispoziția acestor școli.

Colectivul de profesori și maiștri desfășoară și o susținută muncă educativă. În dorința de a folosi cele mai bune metode educative, diriginții au organizat discuții și interasistențe. Pentru a-și asigura sprijinul părinților în munca educativă, conducerea școlii a organizat pentru aceștia un ciclu de conferințe.

Consolidînd succesele obținute pînă acum, școala de meserii din Pitești va reuși, desigur, să obțină realizări și mai mari.

DUMITRU COJOCARU

IMPERATIVUL zilelor noastre

De cîteva luni de zile, propunerea guvernului sovietic cu privire la o întîlnire la cel mai înalt nivel a stîrnit vii dezbateri în rîndul opiniei publice internaționale. Unele cercuri diplomatice occidentale însă, și în primul rînd departamentul de stat al S.U.A., tărăgănează trecerea la acțiuni concrete în această privință, ceea ce determină menținerea unei stări de spirit incordate. Se dau răspunsuri evazive, se „studiază" propuneri clare în timp ce, pe de altă parte, se înfăptuiesc în ritm accelerat măsuri practice în domeniul pregătirilor militare.

În actuala situație internațională, tot mai numeroși oameni din occident — indiferent de convingeri politice — sînt direct interesați în problema tratativelor între est și vest, în soluționarea chestiunilor litigioase la ordinea zilei. Criticînd poziția unor diplomați obtuzi, cu vederi înguste, nerealiste, ei cer trecerea imediată la acțiuni menite să ducă la dezarmare, la interzicerea experimentării armelor radioactive, la retragerea trupelor de pe teritoriile altor țări etc. Puternica mișcare pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru rezolvarea tuturor problemelor internaționale litigioase pe calea tratativelor, ia amploare într-un mare număr de țări și, în special, în Anglia, Franța, Italia, R. F. Germană, principalii aliați ai S.U.A.

Apelul lansat acum o lună de 44 de profesori vest-germani a găsit peste tot sprijinitori. Au răspuns imediat alți 200 de profesori și, după ei, oameni de toate categoriile. Numeroase organizații obștești și sindicale au protestat împotriva amplasării rampelor pentru rachete în Germania occidentală. Uniunea sindicatelor corpului didactic german, din care fac parte toate organizațiile vest-germane ale cadrelor didactice din școlile primare, medii și superioare, a protestat, de asemenea, împotriva acestui fapt, arătînd că este necesar să se renunțe la politica de pe poziții de forță.

Subliniind aceeași necesitate, ziarul social-democrat vest-german „Westfälische Rundschau" scria: „cu banii cheltuiți într-un singur an pentru înarmare s-ar fi putut construi suficiente locuințe pentru a rezolva în sfîrșit criza de locuințe și s-ar fi putut construi suficiente școli pentru ca să nu mai existe clase tixite pînă la refuz sau cursuri organizate în magazii sau bambare".

O situație asemănătoare se întîlnește în Anglia. Repartizînd pentru înarmare sume imense din buget, guvernul englez a cerut organelor de conducere locale, printr-o recentă „circulară confidențială", să reducă considerabil cheltuielile pentru construirea și utilarea școlilor, pentru bursele studențești și pentru alte scopuri în domeniul învățămîntului. Niciodată — așa cum a spus un fruntaș laburist — un guvern englez n-a fost în așa mare dezacord cu cerințele poporului. Profesori cu renume mondial iau cuvîntul în cadrul mitingurilor împotriva pregătirii războiului atomic, pentru tratative. Elevii și studenții își exprimă hotărîrea de a nu servi drept carne de tun.

Semnificativ este în această privință și faptul petrecut în cîteva școli secundare din orașele Bruchsat și Düsseldorf din R. F. Germania, unde întreaga promoție de elevi care va termina școala în primavara acestui an a refuzat recrutarea în forțele armate vest-germane.

Deasupra Statelor Unite, la fel ca și deasupra Angliei, Franței, Germaniei occidentale și a altor țări, zboară avioane încărcate cu bombe atomice. Pregătirile de război devin tot mai febrile, apăsînd greu asupra oamenilor muncii. Dună un calcul publicat în presa italiană, o bază de lansare a proiectilelor-racheta costă cît 2.100 de clădiri de școli sau cît 1.100.000 salarii lunare ale unui învățător. Guvernul federal german a făcut o comandă militară de tancuri în valoare de 200 de milioane de marci, iar Strauss, ministrul de Război al R.F.G., a afirmat la o conferință de presă că Statele Unite „își pun speranțe uriașe în capacitatea tehnică industrială și militară a Germaniei occidentale..."

Și toate acestea au loc în momentul în care guvernele apusene pregătesc răspunsul la propunerea păcnică a guvernului sovietic...

Depășind de mult preocupările unor diplomați, tratativele între est și vest au devenit probleme vitale ale tuturor. În prezent, în unele direcții s-au făcut progrese. Primul pas pe calea tratativelor s-a înfăptuit încă din ianuarie, cînd s-a încheiat acordul sovieto-american în domeniul culturii, științei, tehnicii și învățămîntului.

Primul pas trebuie să fie urmat de al doilea, de al treilea, de o înaintare sănătoasă pe drumul cel bun. Încetarea tergiversărilor și trecerea imediată la tratative este o cerință imperioasă a zilei. O cer interesele generale ale dezvoltării societății, ale omenirii.

MIRCEA IONEL

Cultura și învățămîntul în Birmania

Istoria Birmaniei vorbește de existența unei culturi dezvoltate încă din timpul migrațiunii popoarelor din nord. Se păstrează pînă azi o serie de monumente, obiecte de artă și unele urme ale scrierii din secolele III și VI e.n. În secolele XI–XIII, cultura birmană cunoaște o mare dezvoltare. În această perioadă s-a introdus alfabetul monahilor ca afacere oficială a întregii țări.

Datorită subjugării Birmaniei de către colonialiștii englezi, cultura birmană a avut mult de suferit. Englezii au distrus legăturile economice și culturale stabilite de-a lungul veacurilor în Birmania. Ei au închis școlile budiste care se găseau aproape în fiecare sat. De abia în 1921, sub presiunea luptei de eliberare națională, autoritățile engleze au fost nevoite să admită extinderea învățămîntului după modelul adoptat în India britanică. Paralel cu așa-zisele școli guvernamentale, continuau să funcționeze — cu greu — școli „nerecunoscute".

Începînd din 1948, anul cuceririi independenței sale, în Uniunea Birmană s-a trecut la lupta împotriva rămășițelor colonialismului, pentru renașterea culturii și învățămîntului național. De la un procent mediu de 36% știutori de carte cîți erau în 1940, procentul lor a crescut în ultima ani la 76%.

În 1953 s-a trecut la aplicarea unui plan de învățămînt pe următorii patru ani. Aceasta a determinat creșterea rețelei de școli și mărirea considerabilă a numărului elevilor. Astfel, față de 3.335 școli primare și 72 școli medii cîte existau în 1952, numărul lor a crescut în 1956 la 10.226 și respectiv 415. Numărul elevilor din școlile primare a crescut de la 595.900 la 1.550.800, numărul elevilor din școlile medii a crescut de la 54.000 la 144.200, iar numărul studenților de la 16.600 la 31.700.

În prezent, guvernul birman studiază un proiect pentru trecerea la obligativitatea învățămîntului primar.

ȘCOALA EGIPTEANĂ în trecut și azi

„Egiptul este un dar al Nilului" — a spus bătrînul Herodot. Al Nilului și, evident, al omului, din sudoarea și priceperea căruia s-a înfiripat și a crescut civilizația cu cea mai lungă istorie. Așa cel puțin am învățat noi. Patru milenii de civilizație faraonică, un mileniu de civilizație elenistică, un mileniu și mai bine de civilizație arabă. Cîte popoare se pot lăuda cu un trecut așa de glorios?

Savanții egiptologi, precum și literații, atrași de misterele faraonilor sau ale povestirilor arabe, alese și aranjate cu tîlc, ne-au obișnuit cu imaginea unui Egipt inacusl. Egiptul, după ei, n-ar mai oferi decît un piesaj dezolant, din care n-ai putea să guști decît poezia morții și a ruinelor. Lucru complet fals. Din trecut și pînă azi, Egiptul apare, mai degrabă ca un palmier pe trunchiul căruia se văd cicatricele lăsate de vreme, dar care e la fel de viguros, năzuind, cu buchetul său de verdeață, mereu spre înălțimi.

Un popor cu o istorie milenară are și o milenară tradiție culturală și școlară. Pentru Egipt, lucrul acesta este mai adevărat decît pentru oricare loc din lume. În puține părți din pe glob istoria și-a desfășurat fapta, trecînd prin toate orînduirile, ca aici. Și toate orînduirile și-au lăsat lămurit amprenta lor pe această tradiție și pe această școală.

★

Să ne gîndim numai. Vremurile îndepărtate de stăpînire faraonică, apropiate legănarea Memfis și Teba, ne-au lăsat ele cele dintîi, știre despre primele școli care au existat în lume: școlile de scribi. Organizate la curtea faraonului sau pe lîngă temple, aceste școli aveau deja un conținut, conturat în discipline de învățămînt (scris și citit, socotit, elemente de geometrie aplicată, elemente de astronomie pentru nevoile agriculturii, medicină), aveau un corp didactic, clădiri speciale și chiar manuale. În școlile mai înalte — pentru că existau și altfel de școli — se cultiva și o știință mai înaltă, precum și așa numitele „învățături" (învățăturile lui Ptahotep, ale lui Ipuver sau ale regelui din Herakleopol s către fiul său) — un soi de înțelepciune în care preocuparea teoretică e încă inclusă în observații de natură practică morală.

În multe privințe, prin comparația cu Atena sau Roma, știința și filozofia primelor veacuri faraonice pot să ne apară azi cu iz de primitivnate. Dar să nu uităm că e prima școală. Dacă ea nu ne-ar fi lăsat decît scrisul, cu întreaga sa evoluție de la scrisul pictografic la cel ideografic și cel silabic, cu cele două varietăți ale lui — hieratică și demotică — și încă ar fi mult. Acest scris însă a servit și o frămîntare intelectuală care, împreună cu scrisul ca atare, au fost punct de plecare pentru civilizația lumii. Și acest lucru nu-i de loc puțin.

În epoca elenistică, după cucerirea Egiptului de către Alexandru Macedon, și apoi în epoca romană și în cea bizantină, Egiptul nu stă pe loc. Este chiar un moment cînd capitala sa, Alexandria, devine centrul cultural cel mai important din lume. În această epocă ia ființă vestitul Muzeion (308 î.e.n.), prima instituție de mari proporții în care găsim în germene viitoarele instituții de învățămînt superior, alături de un institut sau academie de cercetări științifice și o mare bibliotecă, avînd nu mai puțin de 500.000 de cărți. Aci s-au ilustrat, după cum se știe, nume ca Euclid, Eratostene, Theophrest ș.a. Am putea spune că ciclul antic de dezvoltare a învățămîntului începe și se termină cu Egiptul, trecînd prin Atena și Roma.

Orînduirea feudală nu-i datorează mai puțin Egiptului din punct de vedere cultural. Mahomedanismul, ideologia feudalismului arab, născut ca o reacțiune împotriva tendințelor de cotropire a „drumurilor" ce duceau spre Orientul îndepărtat, dă chiag spiritual unității arabe, consolidînd o lume care preia și adîncește cultura antică. Califatele arabe fac acest lucru concomitent cu Bizanțul și cu mult înaintea Apusului. La scurtă vreme după înființarea noii capitale El Kahira (Cairo), care are loc în anul 969, ia ființă și universitatea El Azhar (988), cu 22.000 de studenți și o bibliotecă de 120.000 de cărți.

Avîntul primelor secole de civilizație arabă este frînat mai apoi de cotropirea otomană, iar o dată cu secolul al XIX-lea, de aceasta împletită cu „protectoratele" capitalismului apusean. Prin asemenea încercări mai trecuse Egiptul și în trecut, a știut însă întotdeauna să le facă față. În secolul al XIX-lea, în prima jumătate, se schițează chiar o mișcare de renaștere, sub Mahomed Ali-Pașa, însă cu slabe rezultate. Era ce atîtea și firesc să fie așa. Nu intra în caracterul revoluției burgheze să elibereze colonii sau semicolonii. Din contra.

Astfel, ultimul secol și jumătate din istoria Egiptului poartă pecetea unui regim colonial în care poporul egiptean luptă din greu pentru eliberarea sa. În aceste condiții cultura și școala egiptean au și ele acest caracter. Tostă sîrdania, toată lupta pentru modernizarea școlii egiptene s-au soldat cu crearea unui sistem de învățămînt care purta toate trăsăturile unui regim colonial: o rețea de așezăminte școlare franceze, ale diferitelor „misiuni" catolice sau laice, mai tîrziu o altă rețea engleză adăugată celei dintîi. În ultima vreme a încercat să se înfiripe și o rețea de școli americane. Toate acestea erau școli pentru clasa conducătoare sau pentru străini. Școala națională arabă, ca și națiunea arabă însăși, era strivită sub povara dublei exploatări.

Nici chiar după primul război mondial, cînd Egiptul capătă formal un statut de stat „independent" în cadrul „comunității" britanice de națiuni, școala din Egipt nu se poate dezvolta mai bine. Deși învățămîntul național devine „obligator" din 1923, anul 1952 — anul adevăratei eliberări a Egiptului de sub dominația colonială — îl găsește cu 92% analfabeți și cu învățămîntul secundar, ca și cel superior, cu totul înstrăinate.

★

Eliberarea Egiptului de sub dominația imperialismului colonialist intră în seria marilor acte de eliberare pe care le trăiește lumea contemporană, care luptă sub semnul socialismului, democrației populare și eliberării de exploatare, sub diversele ei forme.

Anul 1952 înseamnă pentru Egipt un an de mare cotitură în istoria sa. E anul aruncării jugului imperialist. De atunci el trăiește sentimentul unei revoluții și luptă pentru înfăptuirea țelurilor ei. Președintele Nasser a publicat chiar o carte cu titlul „Filozofia revoluției" (a revoluției egiptene, se înțelege), ceea ce este semnificativ.

În ce constă revoluția egipteană? Este un lucru pe care este necesar să-l lămurim, dacă vrem să înțelegem și transformările școlare ce se petrec azi în Egipt.

Preambulul Constituției din 1956 și Constituția însăși arată care sînt în linii mari cuceririle recente ale poporului egiptean: o ordine socială care a aruncat lanțurile imperialismului, care vrea să înlăture feudalismul, care luptă pentru limitarea monopolului capitalului, care vrea, în sfîrșit, să stabilească „o viață democrată sănătoasă". Aceasta este esența. Este interesant să notăm că, vorbind despre suveranitate, Constituția arată că în Egipt aceasta aparține **poporului** egiptean, care însă e socotit parte integrantă a **națiunii** arabe. Acesteia îi aparține, de fapt și în înțelegime, suveranitatea. E o idee-forță menită să mobilizeze mereu poporul egiptean și celelalte popoare arabe în lupta pentru unitatea popoarelor arabe, pe cale de înfăptuire.

O idee care merită de asemenea să fie subliniată și care este înscrisă în Constituție este în legătură cu structura politică de bază a Egiptului. Forța conducătoare organizată a poporului egiptean este „Uniunea Națională". Aceasta este un fel de partid unic, care a constituit pe ideea „solidarității naționale". Ei îi revine sarcina de a prezenta în alegeri candidați pentru puterea legiuitoare și ea veghează, în general, ca programul „revoluției naționale" să se înfăptuiască.

Revoluția egipteană este o revoluție specific antiimperialistă și anticolonialistă. Ea se înfăptuiește treptat, în limite dictate de însuși specificul ei. Realizările ei sînt însă deja apreciabile: consolidarea independenței, prin respingerea tentativei de agresiune anglo-franco-israeliană, înfăptuirea Republicii Arabe Unite și începuturile unei Uniuni a Statelor Arabe, o industrie din ce în ce mai înfloritoare, în special în ramura textilă, progrese apreciabile în agricultură, cu o adevărată ofensivă împotriva deșertului etc.

Revoluției politice și economice îi corespunde și una culturală și școlară. Egiptul vrea să o prezinte pe aceasta și ca pe o revenire la tradiția națională milenară. Și ea poate fi privită și ca atare. În același timp, se simte în toată viața Egiptului de azi o sete de însușire a civilizației moderne, în ceea ce are ea mai viu și mai înalt. Bucuros este orice egiptean să-ți arate piramidele, sfinxul, monumentele de la Luxor și Valea Regilor, muzeul din Cairo și vestitele moschei ale acestuia, dar tot așa de bucuros — mai bucuros încă — îți va arăta al înfăptuirile de azi sau îți va vorbi cu pasiune de visurile de viitor.

Acest sentiment îl încercăm și cînd vorbim cu oamenii școlii, cu conducători din administrația acesteia, sau cu slujitorii ei entuziaști — învățători și profesori.

★

Actuala organizare a învățămîntului din Egipt este fructul sîrdaniei depuse în acest sens de către regimul actual. Înlăturînd elementul cosmopolit, dominant pînă acum, regimul vrea să dea posibilitate școlii naționale să se afirme și să se dezvolte.

Reforma a început de sus, cu reorganizarea ministerului. Acestuia i s-a dat o denumire nouă, pentru a se marca astfel ruptura cu trecutul. Din Minister al Instrucțiunii el a devenit Minister al Educației. Schimbarea este motivată și prin accentul pe care conducerea statului vrea să-l pună pe elementul educativ.

Așa cum este organizat azi, învățămîntul din Egipt se prezintă ca un sistem închegat și unitar, răspunzînd unei nevoi actuale a poporului și statului, cu probleme pe care conducerea lui nu le ignorează, ci caută să le pătrundă importanța și să le rezolve.

Prima treaptă a școlii de cultură generală este școala primară. Ea se întinde pe patru ani de școlaritate obligatorie și gratuită. Învățămîntul primar este, după cum am arătat, obligator și gratuit din 1923. Formal. În realitate, nici o condiție, în afară de cea juridică, nu era asigurată pentru ca el să fie fapt.

Pentru a asigura realizarea obligativității învățămîntului de la 6 la 12 ani, regimul de azi a luat unele măsuri practice în acest sens. O primă măsură este aceea a dotării școlii cu localuri suficiente. În acest scop a fost instituit un „Oficiu al clădirilor școlare". Acestei instituții i s-a dat sarcina ca, în ritm de 400 de clădiri anual, să înzestreze țara, în timp de zece ani, cu clădirile școlare de care are nevoie. O altă măsură, mai complexă și, în felul ei, mai importantă, este aceea a înființării unui „Departament pedagogic", care concentrează în preocupările sale toate problemele de ordin pedagogic ale școlii: proiectarea și confecționarea materialului didactic audio-vizual, cercetări pedagogice, perfecționarea cadrelor (3.200 de cursanți au trecut deja prin cursurile organizate de departament!).

„Departamentul pedagogic" nu se ocupă — se înțelege — numai de școala primară, dar aceasta este, în unele privințe, preocuparea sa principală.

A doua treaptă în sistemul egiptean de învățămînt este așa numitul „învățămînt pregătitor", care corespunde ciclului II al școlii noastre. I se zice „pregătitor" pentru că el este conceput ca premergător școlii ce urmează și care, aceasta, e socotită ca avînd cu adevărat un scop determinat. Astfel, învățămîntul pregătitor, ca grad de învățămînt, este destul de inegal și variat. Complet, el are patru ani de studii și cere elevilor un examen de admitere la început. Sînt cazuri însă cînd se prezintă și ca o continuare de 2-3 ani a școlii primare, ceva de genul școlii complementare de altădată de la noi. Alteori, „învățămîntul pregătitor" este alăturat direct școlii secundare.

Învățămîntul secundar este a treia treaptă a școlii de cultură generală. El e conceput ca avînd trei ramuri principale: teoretică (cu trei ani de studii), tehnica (patru ani) și a artelor menajere (trei ani). Cum e și firesc, școala secundară egipteană mai păstrează caracterele învățămîntului de clasă. Sarcina pe care statul i-o pune în față este să formeze „o clasă instruită, lucidă, conștientă, care este menită să asume conducerea țării". O parte din elementele care trec prin ea merg direct în posturile de conducere mai marunte ale vieții economice și de stat, altă parte se pregătește pentru studii universitare și posturi de mai mare răspundere. Notăm, ca o măsură interesantă, obligația dată de către stat marilor întreprinderi de a primi pe absolvenții școlilor tehnice în cadrul lor.

Grija deosebită a statului egiptean pentru școala secundară se vede atît în înzestrarea acesteia cu cele mai bune localuri și cu material didactic tot mai modern, cît și în alcătuirea planurilor și programelor de învățămînt. Menționăm astfel prezența în plan a unui curs de sociologie, de doi ani, cu aplicații practice, care dă elevilor nu o seacă și obiectivistă prezentare a diverselor „teorii" sociologice, ci o orientare conformă cu nazuințele de azi ale statului. Aceeași intenționalitate o are, desigur, și „organizația de cultură fizică și socială", ceva în genul cercetașiei, dar cu conținut național arab. Planul cuprinde de asemenea obiecte obligatorii și obiecte de opțiune, dînd putință tinerelului să aleagă între pregătirea mai mult literară sau mai mult științifică.

Întregul învățămînt de cultură generală din Egipt, cu toate cele trei trepte ale lui, se mai caracterizează printr-o trăsătură în plus: o vie mișcare pedagogică a cadrelor didactice, dirijata cu grijă de „Departamentul pedagogic". Eforturile acestuia sînt îndreptate spre o pregătire în spirit nou a cadrelor tinere și spre o orientare nouă a cadrelor existente. Scopul urmărit este, după cum spun planurile oficiale, să determine aceste cadre de a părăsi vechile metode de educație și învățămînt, metode denumite „subiective", și a-și însuși metode noi, științifice, metode denumite de obicei „obiective". Pentru aceasta se organizează școli experimentale, cursuri, sesiuni în care se dezbat probleme la ordinea zilei etc. Este adevărat că, în toată această mișcare, influența pedagogiei burgheze apusene este dominantă. Dar alături de aceasta este și o preocupare de adaptare a curentelor străine la specificul școlii egiptene. Mișcarea va putea deveni mai specific egipteană cînd problema va fi cultivată la nivel academic universitar. Poate că vremea aceasta nu este chiar așa de îndepărtată.

Învățămîntul superior egiptean este, de altfel, și el în atenția deosebită a regimului. Ca organizare el nu diferă de cel apusean. Aci, însă, problemele sînt mult mai complexe și depășesc preocupările strict egiptene. Universitatea din Cairo, în adevăr, nu e numai a Egiptului. În acest sens universitatea din Cairo are sarcini presante și importante. Ea tinde mai întîi să arunce zgura cosmopolitismului, pe care i-a imprimat-o regimul colonial; tinde să devină apoi centrul cultural al lumii arabe. Mai mult decît atît: al Africii. Este o sarcină pe care, după toate aparențele, i-o dă lumea africană însăși.

★

E greu să prevezi în amănunte evoluția viitoare a școlii egiptene. Pentru observatorul nepărtinitor și atent, o concluzie se poate trage însă privind starea actuală și tendințele ei de dezvoltare. Egiptul antic și cultura lui milenară, alături de realizările remarcabile ale Egiptului arab, stau ca un „memento" pentru orice egiptean conștient, dar nu l ancorează în trecut, așa cum se crede de obicei. Egiptul privește înainte și vrea să meargă înainte.

În această privință, Egiptul, de altfel, nici nu se deosebește de celelalte țări din cuprinsul uriașelor continente de „culoare". Ca și acestea Egiptul este mîndru de trecutul lui glorios, socotindu-se, așa cum și este, leagănul civilizației omenești. Ca și acestea el nu recunoaște nici un rost civilizator colonialismului, ci numai unul de oprimare, pînă la distrugere fizică și — în orice caz — de frînare a vieții politice, economice și culturale proprii. El știe că spoiala de civilizație creată din „filantropia" colonialismului în Africa sau Asia nu era pentru popoarele băștinașe, ci se transplanta numai pentru consumul stăpînilor.

Eliberarea de colonialism și imperialism înseamnă, din contra, premisa necesară pentru o viață proprie și o cultură proprie. Dovezile stau progresele pe care Egiptul le-a realizat deja, în numai șase ani de la eliberarea de sub jugul imperialist. De la 8% știutori de carte — situație de adevărat colonialism și feudalism cultural — știința de carte s-a ridicat pînă acum la 30%. „Institutul de cultură populară" din Cairo, cu cele 127 de secții ale sale, răspîndite în întreaga țară, ca și centrul de „educație de bază" Unesco de la Sers el-Layyanes, cu influență în toată lumea arabă, sînt și un semn al avîntului declașat în această direcție.

Progresele Egiptului în materie de școală și educație nu interesează numai Egiptul. Așezat la răspîntia între trei continente, el are o misiune de îndeplinit. Misiunea aceasta nu poate fi decît pe linia progresului și a păcii. Ne bucură orice realizare în acest sens a Egiptului, iar, în măsura posibilității, datori sîntem să i dăm și o mînă de ajutor.

Prof. univ. STANCIU STOIAN

Elevii din Hanoi

Dis-de-dimineață, cînd lumina soarelui este încă slabă, pătrunzînd printr-o perdea subțire de ceață, orașul se trezește. Pe bulevardele mari apar mii de biciclete care grăbesc spre fabrici, șantiere, școli. Întîlnești nenumărați tineri, băieți și fete. În grupuri de cîte doi sau trei, ei merg veseli și plini de viață. Vîntul primăvăratic al dimineții suflă ușor, fluturînd eșarfele multicolore ale frumoaselor fete vietnameze.

E ora 6 și jumătate...

Aproape de centrul orașului, pe bulevardul Ly-Thuong-Kiet, se înalță clădirea cu trei etaje a școlii în care am învățat și eu — școala medie nr. 1 din Hanoi. Școala a fost înființată imediat după eliberarea orașului de sub jugul colonialiștilor francezi, pentru a satisface nevoile culturale mereu crescînde ale poporului. Scurt timp după aceea, prin străduința secției de învățămînt a orașului, prin străduința profesorilor și a elevilor și cu ajutorul primit din partea școlilor din țările frățești de democrație populară, ea a devenit cea mai mare și mai modernă școală a capitalei. Are săli de clasă luminoase și încăpătoare, o bibliotecă, un club, laboratoare înzestrate cu tot utilajul necesar pentru experiențe, aparate de filmat și de proiecție etc.

Aici învață sute de elevi, veniți din toate regiunile țării.

Cu un sfert de oră înainte de începerea cursurilor, încă de la poarta școlii se poate auzi melodia unui duios cîntec popular vietnamez, cîntat de una din „privighetorile" școlii. Il transmite stația de radioamplificare a școlii, care emite programe zilnice. De obicei, înainte de a intra în clasă, elevii se adună cu toții în curtea școlii, pentru a asculta știrile despre viața poporului vietnamez, despre prietenii lor din țările de democrație populară, despre situația grea a poporului și a elevilor din sudul țării.

La sfîrșitul fiecărei săptămîni, stația de radioficare face cunoscute roadele muncii depuse de elevi. Cu cîtă emoție sînt așteptate cuvintele directorului, care apreciază rezultatele obținute la învățătură și atribuie celei mai bune clase un steag roșu!

Într-una din zile a vorbit la microfon o elevă care a avut fericita ocazie să se întîlnească cu iubitul nostru părinte Ho Și Min.

— Unchiul Ho e foarte vesel și sănătos — a spus colega noastră. Eu l-am invitat să vină și la noi la școală.

Strigăte de bucurie au umplut curtea școlii la auzul acestei îmbucurătoare vești.

Fetița continua să povestească:

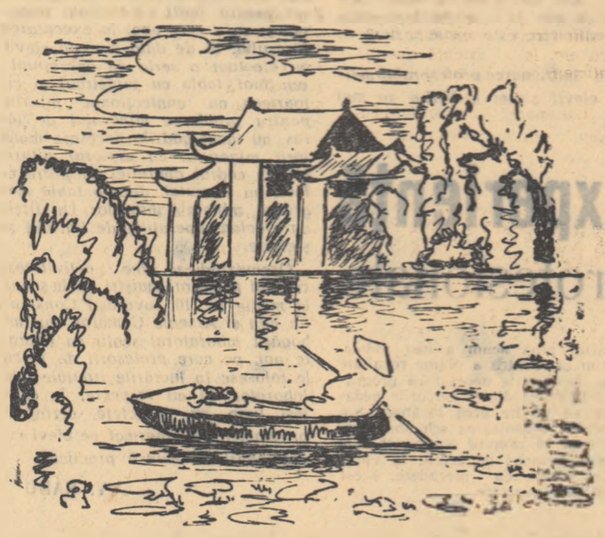

După amiază pe încîntătorul lac din Hanoi.

— Unchiul Ho mi-a spus că va veni dacă vom învăța bine și vom obține și de acum înainte note tot atît de bune la învățătură.

Și tovarășul Ho Și Min a vizitat într-adevăr școala. S-a interesat de felul cum lucrează profesorii și elevii, a dat tinerilor sfaturi părintești. A fost un mare eveniment în viața școlii. Cuvintele președintelui au devenit călăuză în munca elevilor.

Elevii vietnamezi se străduiesc să învețe cît mai bine, pentru că ei știu cîtă nevoie are țara de oameni culți, bine instruiți. Partidul și statul le-au pus la dispoziție condiții dintre cele mai bune de studiu și de viață. După amiezile sau în zilele libere, elevii se distrează și petrec minunat. Ei vizionează spectacole, filme — produse chiar de studiourile vietnameze — fac sport, participă la plimbări colective pe încîntătorul lac din Hanoi.

Trăind și învățînd liberi și fericiți în regimul de democrație populară, elevii vietnamezi nu uită însă de frații și surorile lor care trăiesc încă sub jugul imperialist, în sudul țării. Va veni o vreme cînd toți tinerii de pe întreg cuprinsul Vietnamului își vor da mîna sub soarele libertății. Colonialismul francez va fi sfărîmat prin munca și lupta poporului, care vrea să trăiască liber, să-și construiască cu propriile sale mîini țara.

TRINH-XUAN-AN
student vietnamez în R.P.R

Noutăți științifice

PRIMA CARTE CU CARACTERE CUNEIFORME

Universitatea din Leningrad a editat prima carte din Uniunea Sovietică scrisă cu caractere cuneiforme, în limba akkadiană (asiro - babiloniană).

RADIOTELEFON DE BUZUNAR

Inginerul sovietic Leonid Kuprianovici a confecționat un radiotelefon de mărimea a două pachete de țigări suprapuse. Aparatul este compus din piese foarte complicate, dar de dimensiuni miniaturaie. El uimește prin excelentele sale calități, deși este atît de mic. Noul aparat permite apelul invers și cuplarea cu orice abonat al rețelei telefonice. În prezent toate semnalele emise de acest aparat sînt transmise automat prin centrala radiotelefonică automată inclusă în centrala telefonică urbană. Mai departe comunicația se face în mod obișnuit. Radiotelefonul realizat de ing. Leonid Kuprianovici poate fi folosit la orice mijloc de locomoție.

PĂSTRAREA SÎNGELUI

În Anglia a fost descoperit un nou preparat care păstrează elementele vitale și proprietățile sîngelui provenit de la donatori.

Noul preparat numit „Guanosiana" are proprietatea de a stimula activitatea hematiilor și este bogat în enzime fosforice, care au un rol important în păstrarea vitalității. Cercetările clinice efectuate pînă în prezent în cazul transfuziilor au stabilit că guanosiana este absolut inofensivă.

VOCEA OMULUI PE CALE ARTIFICIALĂ

Directorul Institutului de fizică aplicată de la Universitatea din Kiev a realizat un mecanism care produce în mod artificial vocea omului. Vocalele se produc cu ajutorul undelor electrice, iar consoanele cu ajutorul unui dispozitiv. Mecanismul are greutate de 5 tone.

LAC DE ASFALT

Pe insula Trinidad din arhipelagul Antilele mici s-a descoperit un lac de asfalt cu o suprafață de 46 ha și o adîncime care atinge pe alocuri 90 m. Densitatea asfaltului este atît de mare încît pe el s-a putut construi o cale ferată îngustă pentru exploatarea acestuia.

O BROASCĂ ȚESTOASĂ ELECTRONICĂ

La universitatea din Szeged, R. P. Ungară, s-a construit primul model electronic imitînd reflexele condiționate ale unei broaște țestoase. „Broasca țestoasă" realizată de Daniel Muszka, colaborator științific al Institutului de cercetări din cadrul Universității „Bolyai", e compusă din 11 tuburi electronice, 7 releuri, două motoare electronice și alte aparate sensibile. Broasca aceasta pornește sub influența unei raze luminoase și urmează această rază în cazul cînd se deplasează. Ceva mai mult: broasca electronică se comportă ca orice broască țestoasă în fața unei primejdii, efectuînd mișcări neașteptate sub influența unor reacții exterioare. Astfel de „animale" sînt construite acum în U.R.S.S. și în alte țări din vestul Europei.

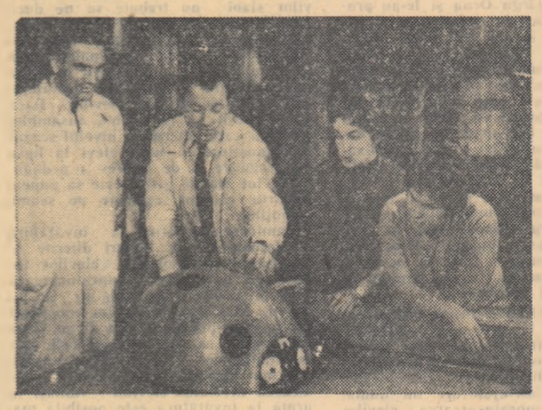

În foto: Daniel Muszka (al doilea din stînga) explicînd funcționarea „broaștei țestoase".

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 7.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București, Piața Scînteii. Abonamente: 1 an — 12,50 lei; 6 luni — 6,25 lei; 3 luni — 3,12 lei.
Abonamentele la „Gazeta învățămîntului" se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.